

Ochrana osobních údajů

Veronika Rosíková

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika ROSÍKOVÁ**
Osobní číslo: **A10653**
Studijní program: **B3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Ochrana osobních údajů**

Zásady pro vypracování:

1. Seznamte se se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.
2. Vyberte nejdůležitější pasáže a pojmy z tohoto zákona z pohledu zabezpečení osobních údajů na Internetu.
3. Sestavte anketu zjišťující povědomí veřejnosti o ochraně osobních údajů a vyhodnoťte ji.
4. Prozkoumejte, jak největší webové služby přistupují k ochraně osobních údajů.
5. Formulujte rady a doporučení, kterými by se měli řídit uživatelé i provozovatelé webových služeb z pohledu ochrany osobních údajů.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **MAŠTALKA, Jiří. Osobní údaje, právo a my. Vyd. 1. Praha: Beck, 2008, XIV, 212 s. ISBN 978-80-7400-033-1.**
2. **MATOUŠOVÁ, Miroslava a Ladislav HEJLÍK. Osobní údaje a jejich ochrana. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008, 455 s. ISBN 978-80-7357-322-5.**
3. **MATOUŠOVÁ, Miroslava a Ladislav HEJLÍK. Osobní údaje a jejich ochrana: knížka pro praxi. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2003, 415 s. ISBN 8086395502.**
4. **MATES, Pavel. Ochrana osobních údajů. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2002, 73 s. ISBN 8024604698.**
5. **BARTÍK, Václav a Eva JANEČKOVÁ. Ochrana osobních údajů v aplikační praxi: vybrané otázky. 2. vyd. Praha: Linde, 2010, 263 s. ISBN 978-80-7201-817-8.**

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jiří Vojtěšek, Ph.D.

Ústav řízení procesů

Datum zadání bakalářské práce:

7. března 2014

Termín odevzdání bakalářské práce:

10. června 2014

Ve Zlíně dne 7. března 2014

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá samotným vymezením pojmu osobní údaj vycházejícím ze zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Komparuje tento zákon s použitím v prostředí internetu a formuluje možné případy jeho zneužití. Obsahuje nejdůležitější pasáže a pojmy z tohoto zákona doplněné fakty dalších autorů, kteří se této problematice věnují.

V praktické části jsou uvedeny výsledky ankety pro veřejnost. Hlavním účelem ankety pro veřejnost, uvedené v příloze, bylo zjistit, co si samotná veřejnost představuje pod pojmem osobní údaj a zda již má zkušenosti s jejich zneužitím. Je zde uvedeno i několik vybraných webových služeb a jejich přístup k ochraně osobních údajů. Dále jsou v této části formulovány rady, kterými by se měli řídit jak samotní uživatelé webových služeb, tak i provozovatelé.

Klíčová slova: Osobní údaj, jméno, příjmení, ochrana osobních údajů, internet

ABSTRACT

This bachelor's thesis deals with the actual definition of the concept of personal data based on law no. 101/2000 Coll., about the protection of personal data. Compares this law with the use of the internet environment and formulates possible cases of abuse. It contains the most important passages and terms of this law, supplemented by facts of other authors who engage in this issue. In the practical part, there are results of the survey for the public. The main purpose of the survey for the public, which is in the annex, was to determine what is the actual public's perception of personal data and whether they already have experience with its misuse. It lists a few selected web services and their access to personal data protection. Furthermore, there are often phrased advice, which the users of web services and also operators should follow.

Keywords: Personal information, name, surname, personal data protection, internet

Na tomto místě chci poděkovat Ing. Jiřímu Vojtěškovi, PhD. za trpělivost, praktické rady, věcné připomínky, odborné vedení mé bakalářské práce a v neposlední řadě za příjemnou spolupráci.

„Je lépe být opovrhován pro nadbytečné úzkosti, než zničen kvůli přílišné důvěře v bezpečí.“

Edmund Burke

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
Veronika Rosíková

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ZÁKON Č. 101/2000 SB., O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ	11
1.1 SEZNÁMENÍ SE ZÁKONEM	11
1.2 PŮSOBNOST ZÁKONA	11
2 VYMEZENÍ POJMU OSOBNÍ ÚDAJ	13
2.1 URČENOST A URČITELNOST A ZJIŠŤOVÁNÍ TOTOŽNOSTI FYZICKÉ OSOBY.....	13
2.2 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	14
2.2.1 Jméno a příjmení	14
2.2.2 Datum a místo narození	14
2.2.3 Identifikační čísla	14
2.3 ADRESNÍ ÚDAJE	15
2.3.1 Místní doručovací adresy	15
2.3.2 Účastnické adresy.....	16
2.4 POPISNÉ (CHARAKTERIZAČNÍ) ÚDAJE.....	16
2.4.1 Popisné údaje, běžně užívané k identifikaci	16
2.4.2 Popisné údaje, užívané k hodnocení subjektu údajů.....	16
2.4.3 Další pojmy	17
2.5 CITLIVÉ ÚDAJE.....	18
2.6 FOTOGRAFIE A OBRAZOVÝ NEBO ZVUKOVÝ ZÁZNAM FYZICKÉ OSOBY.....	18
3 OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ	20
3.1 PROČ CHRÁNIT OSOBNÍ ÚDAJE?.....	20
3.2 ÚŘAD NA OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ	21
4 ZABEZPEČENÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ NA INTERNETU	23
4.1 ZÁKON O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ VERSUS INTERNET	23
4.2 ZÁKLADNÍ POVINNOSTI SPRÁVCE.....	23
4.3 ZNEUŽITÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ	24
4.3.1 Registrace na neprověřené weby.....	25
4.3.2 Sociální sítě – odcizení identity	25
4.3.3 Prodávání či předávání údajů	26
4.3.4 Technika sociálního inženýrství.....	26
4.3.5 Kopírování.....	26
4.3.6 Spamy, nevyžádaná pošta	27
4.3.7 Phishing.....	27
4.3.8 Přesměrování.....	28
II PRAKTICKÁ ČÁST	29
5 ANKETA PRO VEŘEJNOST	30
5.1 VÝSLEDKY ANKETY	30
5.2 SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ	35
6 PŘÍSTUP WEBŮ K OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ	36

6.1	ALZA (ALZA.CZ)	36
6.2	MALL.CZ	37
6.3	SEZNAM EMAIL (EMAIL.SEZNAM.CZ)	39
6.4	GMAIL.COM	40
6.5	GOOGLE+	43
6.6	FACEBOOK.....	44
7	RADY A DOPORUČENÍ	47
7.1	RADY A DOPORUČENÍ PRO VEŘEJNOST	47
7.2	ZÁSADY ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ PRO PROVOZOVATELE WEBOVÝCH SLUŽEB	48
	ZÁVĚR	51
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	52
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	54
	SEZNAM OBRÁZKŮ	55
	SEZNAM PŘÍLOH.....	56

ÚVOD

Každý se již setkal s pojmem osobní údaj, někdo ví přesně, co si pod pojmem osobní údaj představit, jiný bohužel ne. Otázkou tudíž zůstává, jak je veřejnost informována o samotném pojmu osobní údaj a o následném nakládání s těmito údaji? Proto je velmi důležité si vymezit a vysvětlit, co je osobní údaj, aby bylo jasné, jak se k ochraně osobních údajů postavit.

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část se zabývá zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Seznamuje se specifiky tohoto zákona a vymezuje pojem osobní údaj. Dále se zaměřuje na zabezpečení osobních údajů na internetu a způsoby, jak lze osobní údaje snadno zneužít. Tato část je tedy zpracována pomocí shromažďování prostudovaných materiálů o dané problematice.

Praktická část analyzuje ochranu osobních údajů na webu pomocí jednoduchého a srozumitelného dotazníku pro veřejnost, který byl uveřejněn jak na webu, tak vytisknut a následně vyplněn respondenty, kde jsou uveřejněny výsledky a jeho ohodnocení. Dále se zaměřuje a zkoumá přístup vybraných webových služeb k ochraně osobních údajů a v neposlední řadě formuluje rady a doporučení, kterými by se měli řídit uživatelé i provozovatelé webových služeb z pohledu ochrany osobních údajů.

Bakalářská práce se tedy primárně zabývá ochranou osobních údajů z různých perspektiv a klade si za cíl analýzu této oblasti (nejen) právní vědy.

Motivací k uskutečnění bakalářské práce pro mě byl fakt, že osobní údaje se týkají každého z nás, a proto je to téma stále aktuální a dle mého názoru je velmi užitečné vědět a přesně vymezit, co se pod pojmem osobní údaj skrývá a jak s osobními údaji zacházet tak, aby nedošlo k jejich zneužití a tudíž je chránit. Důvodem zpracování mé práce na dané téma byl zájem o problematiku a také vidina proniknutí do jedné z mnoha právních a technických oblastí.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKON Č. 101/2000 SB., O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Teoretická část je rozdělena do tří samostatných kapitol a několika podkapitol. První kapitola se zabývá zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. V této části práce je uvedeno seznámení se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Druhá kapitola se zabývá vymezením pojmu osobní údaj. Poslední kapitola seznamuje se všeobecným zabezpečením osobních údajů na Internetu.

1.1 Seznámení se zákonem

Základním právním předpisem upravujícím ochranu osobních údajů v České republice je zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. Účelem tohoto zákona je zajistit ochranu osobních údajů, způsob jejich zpracování v České republice, předávání osobních údajů do zahraničí a upravit vztahy, které v souvislosti s nimi vznikají.

Zákon č. 101/2000 Sb. zakotvuje vymezení působnosti a pojmů, práva a povinnosti při zpracování osobních údajů, povinnosti osob, likvidaci osobních údajů, ochranu práv subjektů údajů, nápravu nemajetkové újmy či škody, předávání osobních údajů do jiných států. Na základě zákona dochází ke zřízení nezávislého Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), úpravě jeho postavení, působnosti, organizace, činnosti kontrol či sankcionování. Úřad pro ochranu osobních údajů má kompetence správního úřadu. Vlivem mnoha technologických či vývojových změn byl tento zákon několikrát novelizován. [1]

1.2 Působnost zákona

Zákon se vztahuje na osobní údaje, které zpracovávají státní orgány, orgány územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci a fyzické a právnické osoby, dále na veškeré zpracování osobních údajů, tzn. na zpracovávání údajů automatizovaně či jinými prostředky.

Zákon se nevztahuje na zpracování osobních údajů, která provádějí fyzické osoby pro osobní potřebu. Jedná se o záležitosti týkající se zejména soukromého a rodinného života a nejsou určeny ke zveřejnění ani k podnikání (příkladem může být seznam různých výročí členů rodiny i širšího okruhu příbuzných).

Dále se zákon nevztahuje na nahodilé shromažďování osobních údajů za podmínky, že tyto nejsou dále zpracovány. Nahodilé je opakem systematického. O nahodilé zpracování jde v případě, kdy údaje nejsou tříděny, pokud k jejich shromažďování nedává podnět správce, ale přichází zvenčí (např. nahodilý dotaz klienta u advokáta).

Zvláštní zákony stanoví zpracování osobních údajů pro účely statistické a archivnictví. Zde se nejedná o úplné vynětí z působnosti zákona o ochraně osobních údajů, ale jen o řešení otázky obecného a zvláštního zákona. Tedy pokud zákon o státní statistické službě nebo zákon o archivnictví a spisové službě obsahují zvláštní úpravu, má tato přednost před úpravou obecnou. Jestliže však takový speciální režim nebude, vztahuje se i na tyto případy zákon č. 101/2000 Sb. Podmínky zpracování osobních údajů pro účely statistické a archivnictví jsou tedy stanoveny příslušnými zákony, nestačí prohlášení správce, že si např. provádí statistické zjišťování nebo si vede archiv. Souhlas subjektu údajů není třeba také ke zpracování pro vědecké účely. Jakmile je to možné, musí být tyto údaje anonymizovány, tedy uvedeny do takové podoby, že je již nelze nikdy vztáhnout k subjektu údajů. Tyto údaje je též třeba náležitě zabezpečit proti jejich nelegálnímu použití. [1]

2 VYMEZENÍ POJMU OSOBNÍ ÚDAJ

Problematikou osobních údajů a ochranou osobních údajů jako takovou se z hlediska práva zabývá zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, který toto vymezení samostatně řeší v jednom ze svých paragrafů, konkrétně § 4 – Vymezení pojmů. V tomto paragrafu se uvádí, že osobním údajem je jakákoliv informace, která se týká určeného nebo určitelného subjektu údajů. Zároveň uvádí, že za určený nebo určitelný se lze subjekt považovat, jestliže jej lze přímo nebo nepřímo identifikovat na základě jednoho či více prvků. [1]

Jak tedy zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů uvádí, osobním údajem lze rozumět vše, co nás nějakým způsobem identifikuje. Pokud fyzická osoba může být přímo ze shromážděných údajů nebo na jejich základě jiným způsobem identifikována, jedná se o osobní údaje, přičemž jejich znakem je, že vypovídají o subjektu údajů, který nelze zaměnit s jiným subjektem údajů.

Matoušová [2] uvádí: „*Pojmy **osobní údaje** a ochrana osobních údajů doprovázejí běžný společenský život v České republice teprve pár let. Jako lidmi pocíťovaný problém byly prvně zaznamenány na počátku 90. let minulého století, na přelomu tisíciletí se pak staly - řekněme v poněkud zjednodušené podobě – také mediálním sloganem.*“

Osobní údaj lze tedy zjednodušeně charakterizovat jako údaj, týkající se každého jednoho člověka osobně a který je zároveň uveden do vztahu k nějaké fyzické osobě. Současně se samotnou identifikací přišla i otázka ochrany těchto údajů. V rámci práva na soukromí se postupně vydělilo zvláštní právo na ochranu osobních údajů, které bylo nakonec uznáno jako zcela samostatné právo. [3]

2.1 Určenost a určitelnost a zjišťování totožnosti fyzické osoby

Důležitým faktem je tedy rozlišit rozdíl mezi určeností a určitelností a samotné údaje nějakým způsobem uspořádat. Určeným nebo určitelným subjektem může být výlučně fyzická osoba, a to ta, k níž se osobní údaje vztahují. Základním kritériem pro posouzení, zda se jedná o osobní údaj či nikoliv, je okolnost zjištění identity subjektu údajů (určenost nebo určitelnost). Vychází se ze skutečnosti, zda správce může vytvořit přímou vazbu mezi údajem a fyzickou osobou.

Určenost má objektivní charakter a určitelnost má charakter situační. Určitelnost, popř. určenost subjektu údajů a zjišťování totožnosti fyzické osoby jsou dvě věcně i právně odlišné problematiky. Výklad pojmu „osobní údaj“ podle zákona o ochraně osobních údajů proto není přípustné zakládat na určení nebo určitelnosti totožnosti subjektu údajů, ale na tom, zda se údaj vztahuje k určenému nebo určitelnému subjektu. Zjišťování totožnosti je zde použito pro vymezení určenosti nebo určitelnosti, tedy jako další podmínka právní kvalifikace subjektu údajů, nikoli jako vlastnost osobního údaje. [4]

2.2 Identifikační údaje

Základními a také nejznámějšími identifikačními údaji jsou jméno a příjmení. Dále mezi identifikační údaje patří datum a místo narození, identifikační čísla – rodné číslo a další identifikační čísla.

2.2.1 Jméno a příjmení

Mezi nejčastější identifikační údaje a zároveň nejpoužívanější osobní údaje patří jméno a příjmení, které má každý jedinec právo užívat. Má také i povinnost tyto údaje používat. A také je podmínkou, že nelze používat jména zkomolená, zdobnělá a domácká, muž si nezapíše jméno ženské a naopak a také není přípustné zapsat stejné jméno sourozencům, kteří mají společné rodiče. [4]

2.2.2 Datum a místo narození

K dalším údajům, které jsou člověku přiřazeny, patří datum a místo narození – nemůžou se měnit. Den, měsíc a rok narození se zapisují do matriční knihy narození a společně s místem narození také do rodného listu. Pro upřesnění jejich nositele se pak tyto údaje využívají společně s adresou, jménem a příjmením. Mezi doplňkové údaje patří i datum a místo úmrtí, pohřbu a uložení ostatků. [4]

2.2.3 Identifikační čísla

V České republice se jako identifikační číslo používá rodné číslo (obyvatele). Dalšími identifikačními čísly, které mohou být použity k identifikaci jsou daňové identifikační číslo, číslo účtu u finanční instituce, evidenční čísla průkazů, které jsou ze zákona veřejnými listinami a i čísla personalizovaných průkazů či dokladů. Podle právě jednoho identifikačního čísla (údaje) je umožněná identifikace a zjištění totožnosti osoby (objektu), které je toto číslo (údaj) přiřazeno. [4]

Rodné číslo

Mezi nejčastější osobní údaje, podle kterých lze identifikovat každého z nás, patří rodné číslo. Je to identifikační číslo fyzické osoby.

Rodné číslo je po narození subjektu údajů přiděleno jako jeho konstantní osobní údaj a je proto osobním údajem primárním. Rozpoznání data narození sestává z několika principů, je tedy snadno získatelné a zneužitelné. [4]

Další osobní identifikační čísla

Mezi nejvýznamnější v České republice patří číslo občanského průkazu, podle kterého lze určit osoby, kterým byl vydán. Dále číslo cestovního dokladu – lze identifikovat jak občany České republiky, tak cizince, a dále lze podle něj v příslušné evidenci vyhledat pouze osoby, kterým byl cestovní doklad vydán. Také číslo služebního průkazu (u policistů a strážníků obecní policie slouží služební identifikační číslo) a osobní číslo zaměstnance patří do dalších osobních identifikačních čísel. [4]

2.3 Adresní údaje

Mezi další osobní údaje patří bezpochyby adresní údaje. Tyto adresní údaje slouží primárně ke kontaktování osob nejen uvedením kontaktní adresy trvalého pobytu či adresy pro doručování, ale například i kontaktem telefonním – pevná linka domů či do zaměstnání, číslo mobilního telefonu, číslo faxu, adresa elektronické pošty apod. Mají smysl samy o sobě a to takový, že má-li něco adresu, pak má smysl se na tuto adresu obracet a něco/někoho tam hledat. Podstatou je současně identifikační a kontaktní funkce. [4]

2.3.1 Místní doručovací adresy

Zde patří jako hlavní adresa trvalého pobytu a občan může mít jen jednu adresu trvalého pobytu v České republice - obvykle v místě, kde vyrůstal či kde má současnou rodinu, zaměstnání nebo byt či dům. Dále se uvádí adresa přechodného bydliště – není však zákonná povinnost tuto adresu hlásit. Třetí obvyklou adresou pro kontaktování a fyzické doručování je adresa do zaměstnání (adresa zaměstnavatele). [4]

2.3.2 Účastnické adresy

Toto označení je nezávislé na fyzické podstatě adresy a současně vyjadřuje velmi podstatný znak odlišující takové adresy od předchozích adres – existence adresy je vázána na účastnický vztah, většinou vůči poskytovateli jakékoli služby. Řadíme mezi ně telefonní číslo - účastnické telefonní číslo, při této formě komunikace je však důležité dodržovat telekomunikační tajemství. Dále zde patří faxové číslo, volací značka v radiokomunikačním spojení, (za určitých okolností) adresa telekomunikační sítě a služby a v neposlední řadě i adresa elektronické pošty. [4]

2.4 Popisné (charakterizační) údaje

Pod tento pojem lze zahrnout všechny údaje, které dohromady vytváří komplexní obraz fyzické osoby: původ, chování, jednání, zvyky a zájmy, názory, fyzické a psychické dispozice a indispozice, dosažené vzdělání a dosavadní průběh zaměstnání, rodinné vztahy a domácnost, majetkové poměry atd., zkrátka všechny údaje, které člověka nepřímo charakterizují. [4]

2.4.1 Popisné údaje, běžně užívané k identifikaci

Tyto údaje jsou způsobilé plnit identifikační funkci, typickými údaji jsou tituly před nebo za jménem, které byly získány v bakalářském nebo magisterském studijním programu. [4]

Matoušová, Hejlík [4] dále uvádí, že: *„Úmyslné neoprávněné užívání vědecké nebo umělecké hodnosti nebo titulu absolventa vysoké školy je přestupkem podle § 21 odst. 1 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.“*

2.4.2 Popisné údaje, užívané k hodnocení subjektu údajů

Popisné údaje slouží k posuzování či hodnocení subjektu údajů, jsou k tomu využitelné i identifikační a kontaktní údaje a popisné údaje užívané k identifikaci (tituly před a za jménem). Tyto údaje mohou být získávány tak, že v určitém kontextu subjekt údajů poskytne své identifikační a kontaktní údaje (nemusí si toho být vědom, například vyplní nějaký dotazník) a ten, kdo má zájem tento popisný údaj získat jej generuje z kontextu. [4]

2.4.3 Další pojmy

Při posuzování možnosti fyzickou osobu identifikovat se nelze dívat omezeným pohledem (např. na obsah zpracovávaných dat v konkrétním zpracování). Je však nutno vycházet ze všech možností správce odlišit od sebe jednotlivé fyzické osoby. Pokud jde například o správce, který má zjevně v držení soubor identifikující subjekty údajů, nemůže být žádný jiný soubor, umožňující propojení na soubor s identifikátory subjektů údajů, považován za anonymní, a to ani v případech, když by zpracovávaný soubor přímou identifikaci subjektu údajů neobsahoval.

Výše uvedené pravidlo platí i o možnosti správce získat identifikátor ze souborů, které nejsou v jeho držení – např. z veřejných registrů, od zpracovatele, s nímž má uzavřenu smlouvu apod. V těchto případech se jedná o nepřímou možnost zjistit identifikaci subjektu údajů (nepřímá identifikace) a není rozhodující, zda této možnosti správce má v úmyslu využít či nikoliv. Rozhodující není ani to, že správce nesmí sdružovat osobní údaje shromážděné pro rozdílné účely, ale rozhodující je v tomto případě skutečnost, že správce identifikaci osob „vlastní“ nebo ji může bez vynaložení neúměrného úsilí získat.

Dále zákon definuje další důležité pojmy:

- **anonymní údaje**, jimiž jsou ty, které v původním tvaru nebo po provedeném zpracování nelze vztáhnout k určenému či určitelnému subjektu údajů (např. osobní údaje zařazené do velkých statistických souborů, které jsou zbaveny jména, příjmení a rodného čísla).
- **zveřejněný údaj**, jímž se rozumí ten, který je zpřístupněný hromadným sdělovacím prostředkem, jiným veřejným sdělením (např. na schůzi, v odborné literatuře, plakátu) nebo je součástí veřejného seznamu (může jít jak o úřední seznam, tak o seznam vydávaný soukromým subjektem pro komerční účely). Zveřejnění se ovšem může stát i jiným způsobem.
- **správce**, jímž je každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování, provádí zpracování a odpovídá za něj. Nezbytným znakem správce však není zpracování osobních údajů, vzhledem k tomu, že touto činností může být zvláštním zákonem zmocněn nebo správcem na základě smlouvy pověřen zpracovatel (např. každý advokát je tedy správcem osobních údajů, který současně osobní údaje zpracovává, protože s ohledem na jeho činnost zřejmě nepřichází v úvahu, aby zpracováním

někoho pověřil; naproti tomu nelze vyloučit, že Advokátní komora pověří např. zpracováním seznamu advokátů jiný subjekt). [1]

2.5 Citlivé údaje

Citlivé osobní údaje mohou mít v nekorektním užití zvláště závažné důsledky. Při zpracování těchto údajů může dojít k porušování základních lidských práv a k diskriminaci jedince. Mezi citlivé údaje se řadí například údaj vypovídající o národnostním, rasovém či etnickém původu, údaj vypovídající o politických postojích, náboženství, filozofické přesvědčení, členství v odborových organizacích, údaje vypovídající o trestné činnosti, zdravotní stav a v neposlední řadě i údaj vypovídající o sexuálním životě. Je jim tedy poskytována zvýšená ochrana. [4]

2.6 Fotografie a obrazový nebo zvukový záznam fyzické osoby

K určení subjektu údajů může někdy postačit jeden znak (například i fotografie).

Fotografie v takovém případě může vypovídat například o etnickém či rasovém původu nebo dokonce i o náboženství. Mimo fotografie může sloužit i obrazový nebo zvukový záznam osoby, dle kterého lze subjekt identifikovat. Tyto osobní údaje mohou být často zneužity zveřejněním v internetové síti.

Je tedy možné rozlišovat trojí režim pro pořízení a použití fotografie a také obrazového nebo zvukového záznamu fyzické osoby:

„1. Zpracování osobních údajů zachycených fotografiemi nebo obrazovými a zvukovými záznamy projevů fyzických osob v datových souborech nebo monitorování prostoru kamerovým systémem se shromažďováním údajů o osobách do tohoto prostoru vstupujících, za účelem rozlišení podoby fyzické osoby od ostatních subjektů údajů, aniž by bylo úmyslem zpracovávat rovněž údaje citlivé:

- a) *Souhlas subjektu údajů podle § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů;*
- b) *Zpracování bez souhlasu subjektu údajů podle § 5 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů stanovené zvláštním zákonem;*
- c) *Zpracování bez souhlasu subjektu údajů podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby.*

2. Zpracování osobních údajů zachycených fotografiemi nebo jinými záznamy projevů fyzických osob v datových souborech nebo monitorování prostoru kamerovým systémem se shromažďováním údajů o osobách do tohoto prostoru vstupujících s úmyslem

zpracování citlivých údajů na základě informací na fotografii nebo záznamu uložených:

a) Výslovný souhlas subjektu údajů podle § 9 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů;

b) Zpracování bez výslovného souhlasu podle § 9 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů, jeli to nezbytné v zájmu zachování života nebo zdraví subjektu údajů nebo jiné osoby nebo odvrácení bezprostředního závažného nebezpečí hrozícího jejich majetku, pokud není možno jeho souhlas získat zejména z důvodů fyzické, duševní či právní nezpůsobilosti, v případě, že je nezvěstný nebo z jiných podobných důvodů. Správce musí ukončit zpracování údajů, jakmile pominou uvedené důvody, a údaje musí zlikvidovat, ledaže by subjekt údajů dal k dalšímu zpracování souhlas;

c) Zpracování bez výslovného souhlasu subjektu údajů podle § 9 písm. i) zákona o ochraně osobních údajů a podle zvláštních zákonů při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách.

3. Pořízení a následné použití jednotlivých fotografií nebo časově omezeného obrazového nebo zvukového záznamu projevu fyzické osoby (skupiny osob) pro osobní potřebu:

Dle § 3 odst. 3 zákona o ochraně osobních údajů se tento zákon nevztahuje na zpracování osobních údajů, které provádí fyzická osoba výlučně pro osobní potřebu. Zda se jedná o osobní potřebu, je vždy třeba hodnotit vzhledem ke stanovenému účelu zpracování osobních údajů. Pro osobní potřebu jsou zpravidla zpracovávány například fotografie z dovolené či videa z rodinných oslav. Stejně tak je možné si pořídít záznam z jednání (zejména ve vlastní věci), avšak pokud je záznam z jednání pořizován proto, aby byl následně zveřejněn (např. na internetu), nemůže se již jednat o osobní potřebu, jelikož účelem zpracování osobních údajů je jejich zveřejnění. Stejně tak nelze za osobní potřebu považovat zpracování osobních údajů, jehož smyslem je podpora politických, obchodních či charitativních cílů. V takovém případě bude nutné postupovat podle bodu 1., případně 2.“ [5]

3 OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Primární funkcí ochrany osobních údajů je chránit tyto údaje před zneužitím jakéhokoliv charakteru. Zároveň se týká ochrany soukromí, jelikož osobní údaje vyjadřují soukromí každého z nás. S rozvojem informačních technologií se ochrana osobních údajů stala velmi důležitým tématem, je tedy zapotřebí, aby se zásady ochrany osobních údajů rovněž stávaly součástí znalostí, kterými je každý člověk dostatečně vybaven. Závažnosti a aktuálnosti problematiky odpovídá i pozornost, kterou ochraně osobních údajů věnuje Evropská unie. S právem EU harmonizovala svou legislativu i Česká republika. [5]

Smejkal, Sokol a Vlček [6] například také uvádí, že: „ ... existují oblasti lidských aktivit, do kterých nikomu, a tedy i státu nic není, nebo by mělo být jen výjimečně (což platí např. o rasovém původu, politických názorech, náboženském nebo jiném přesvědčení, jakož i osobních údajích týkající se zdraví, nebo pohlavního života) a evidence takových skutečností by měla být pod kontrolou. Jelikož vědomí určitých skutečností o občanovi může ovlivnit jednání držitele takových informací vůči onomu občanovi, je třeba, aby byly evidovány pouze pravdivé skutečnosti. A ten, koho se to týká, musí mít právo, aby věděl, co se o něm eviduje, a případně se mohl bránit, pokud by šlo o nepravdy. Zjednodušeně se dá říci, že na těchto principech jsou budovány zákony na ochranu osobních dat.“

3.1 Proč chránit osobní údaje?

Je řada důvodů, proč chránit osobní údaje. Existují dvě odlišné odpovědi, z nichž jedna („filozofická“) se týká společenských mravů a druhá („pragmatická“) samotného porušování zákona.

Filozofická odpověď

Protože se jedná o součást ochrany osobnosti. Pokud se k sobě mají lidé chovat slušně, pak by součástí tohoto slušného chování mělo být i odpovědně nakládat s jejich osobními údaji. Povinnosti stanovené zákonem na ochranu osobních údajů představují pouze uzákonění něčeho, co slušní lidé, kteří mají k dispozici osobní údaje jiných lidí, stejně dělají. Ochrana osobních údajů by tak měla být součástí lidské slušnosti.

Pragmatická odpověď

Plnit povinnosti stanovené zákonem na ochranu osobních údajů je třeba, protože za jejich neplnění hrozí sankce. S těmito povinnostmi se člověk nemusí ztotožnit, může na ně nadávat, ale pokud je neplní, vystavuje se tak postihu. Je to obdobné jako placení daní. Platit daně a vyplňovat daňová přiznání je velká otrava, která nás připravuje o čas i peníze. Pokud bychom však daně neplatili, vystavujeme se buď finančnímu nebo jinému postihu (např. trest odnětí svobody). S ochranou osobních údajů je to v tomto smyslu stejné jako s daněmi. Sankce za nerespektování ochrany osobních údajů jsou přitom ve srovnání se sankcemi za neplacení daní mnohem přísnější. [5]

Ochrana osobních údajů v teorii i praxi se skládá z těchto částí (složek):

- Automatizovaná rozhodnutí
- Důvody zpracování
- Kategorie osobních údajů
- Kategorie příjemců
- Kategorie subjektů údajů
- Legislativa
- Povinnosti správce
- Prostředky zpracování
- Správce a zpracovatel
- Účel zpracování
- Zdroje osobních údajů
- Způsoby zpracování osobních údajů [7]

3.2 Úřad na ochranu osobních údajů

Jelikož je na těchto stránkách neustále řeč o ochraně osobních údajů, je potřebné se zmínit o orgánu, který se touto problematikou zabývá, konkrétně o Úřadu pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ). Úřad, se sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7, se ve své činnosti řídí zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů a byl zřízen na ochranu práv subjektů údajů a kontrole plnění povinností správce a zpracovatele osobních údajů.

Úřad na ochranu osobních údajů je nezávislý orgán, který:

- provádí dozor nad dodržováním zákonem stanovených povinností při zpracování

osobních údajů

- vede registr povolených zpracování osobních údajů
- přijímá podněty a stížnosti občanů na porušení zákona a informuje o jejich vyřízení
- zpracovává a veřejnosti zpřístupňuje výroční zprávu o své činnosti
- vykonává další působnosti stanovené mu zákonem
- projednává přestupky a jiné správní delikty a uděluje pokuty podle tohoto zákona
- zajišťuje plnění požadavků vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána
- poskytuje konzultace v oblasti ochrany osobních údajů
- spolupracuje s obdobnými úřady jiných států, s orgány Evropské unie a s orgány mezinárodních organizací působícími v oblasti ochrany osobních údajů [2]

Jako jednotlivec může každý občan České republiky adresovat podání ÚOOÚ, jehož obsahem může být například stížnost na porušení zákona o ochraně osobních údajů. Úřad je povinen stížností zabývat a autora podání informovat o vyřízení podnětu. Pokud však nechce občan vstupovat do kontaktu s Úřadem s adresně projevenými podněty, může využít informace zveřejňované Úřadem na průběžně aktualizované vývěsce www.uoou.cz a ve Věstníku ÚOOÚ. Významným zdrojem informací je každoročně vydávaná výroční zpráva zveřejňovaná do roku 2004 jako součást Věstníku, nyní samostatně. [5]

4 ZABEZPEČENÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ NA INTERNETU

Ať už si je člověk vědom či ne, kam své osobní údaje zadává, otázka je to velmi důležitá. Je totiž spousta subjektů, které mají za cíl tyto osobní údaje získat a dále s nimi nakládat. Dokonce se toto získávání údajů dá nazvat jakýmsi „byznysem“, kdy si subjekty mezi sebou údaje předávají za „poplatek“, ve spoustě případů za „přeplatek“. Je tedy třeba zamyslet se nad tím, kam své osobní údaje zadávám a kdo všechno s nimi může jakkoli nakládat.

4.1 Zákon o ochraně osobních údajů versus internet

Zákon rozlišuje osoby, které zpracovávají osobní údaje (osobní data) jiných lidí (tzv. správce nebo zpracovatel osobních údajů) a dále osoby, jejichž osobních údaje správce a zpracovatele zpracovávají (tzv. subjekty údajů). Správcům a zpracovatelům jsou při ochraně osobních údajů ukládány především povinnosti, zatímco subjektům údajů jsou dána práva. [8]

Pokud budeme na ochranu osobních údajů nahlížet z pohledu zákona č. 101/2000, Sb., o ochraně osobních údajů, tak zjistíme, že subjekty, kterým tento zákon ukládá odpovědnost při zpracování osobních údajů, jsou uvedeny v § 4 (definice správce a zpracovatele) a v § 14 a 15 (určení odpovědnosti dalších subjektů). Hlavní záměr dle tohoto zákona je postihnout všechny, kdo se na zpracování osobních údajů podílejí, kromě subjektu údajů. Správcem je tedy ten, kdo určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, zpracovává a odpovídá za něj. [9]

Z tohoto tedy vyplývá, že zpracovatel (správce) osobních údajů se musí řídit pokyny v tomto zákoně uvedenými.

4.2 Základní povinnosti správce

Správce musí v první řadě zajistit ochranu osobních údajů, které zpracovává. Tato ochrana musí být zajištěna před všemi běžnými riziky. Správce musí brát v úvahu dvě hlediska – organizační a technické. Musí však být zajištěna obě hlediska, technická opatření musí být zajištěna odpovídající organizační strukturou. [10]

4.3 Zneužití osobních údajů

Nyní, ve virtuálním světě počítačů, serverů, sítí, databází, elektronicky sdělovaných a sdílených informací nevystupujeme ani osobně, ani prostřednictvím fyzických dokladů, ale také „jen“ virtuálně. Naše identita je vyjadřována a určována různými kódy či hesly, které nám umožňují přístup k našim účtům, k naší poště, opravňují nás k nakládání s našimi či firemními prostředky, umožňují použití mobilního telefonu, vstup do databází k údajům, které v nich uchováváme atd.

V první řadě je potřeba si upřesnit, odkud a jakým způsobem lze osobní údaje získat, zda se jedná o veřejné či neveřejné zdroje.

Zde je uveden krátký seznam:

Veřejné zdroje (legálně získané informace) – z otevřených zdrojů, vytěžování zpráv novin a časopisů, studium trhu (veletrhy, konkurenční prostředí).

Neveřejné zdroje (získané nelegálně) – na bázi zpravodajských služeb, pokusy získávání specialistů od konkurence, diskrétní vytěžování a získávání informací na kongresech (opít ho), kontaktování a vytěžování zaměstnanců (pod falešnou zamínkou), kontaktování a vytěžování rodinných příslušníků (i dětí), fingované nabízení zaměstnání, cílené nasazování osob jako informátorů, vedení tajných pozorování (odposlechy, filmování,...), korupce.

Dále je možné rozdělit získávání informací či osobních údajů z pohledu legálnosti zisku:

Legální zdroje pro zisk informací:

- veřejné zdroje (obchodní rejstřík, přestupková agenda, aj. veřejné zdroje...)
- vyptávání a prověřování
- vytěžování (jedná se o řízený rozhovor detektivem orientovaný k získávání co nejobjektivnějších informací od zájmové osoby či osoby jinak zainteresované nebo informované)
- analýzy zpráv a informací
- otevřené a mezi pracovníky předávané informace
- studium trhu, finančních zpráv

Nelegální zdroje:

- na bázi zpravodajských služeb
- pokus o získání specialistů od konkurence

- diskrétní vytěžování a získávání informací (v baru)
- kontaktování rodinných příslušníků (i dětí)
- fingovaná nabídka zaměstnání
- cílené nasazování osob jako informátorů
- vedení tajných pozorování
- korupce, počítačová kriminalita
- vydírání a jiná forma nátlaku

Sběr informací:

- operativní vyhledávání charakteristických stop
- vyhledávání informací z dokumentů
- vyhledávání informací pomocí bezpečnostních služeb
- vyhodnocování dokumentů [11]

4.3.1 Registrace na neprověřené weby

Samotná registrace není nebezpečná, dokud jedinec nepodává osobní údaje – informace o svojí osobě a dostatečně si nezjistí, jak má web, kam své údaje zadává, zajištěnu Ochranu osobních údajů. Přitom by jen stačilo, aby si udělal čas a na webu, kam se chystá své osobní údaje zadat, si řádně prověřil a přečetl Ochranu osobních údajů, kterou by měl mít každý solidní web na svých stránkách a na dobře viditelném místě uvedenou.

4.3.2 Sociální sítě – odcizení identity

Spáchání podvodu, při kterém se pachatel vydává za někoho jiného, není žádnou zbrusu novou formou kriminality. Zvláštním, resp. novým se stává, využívá-li moderních komunikačních struktur našeho současného světa, páchá-li se jejich prostřednictvím a odehrává se v jejich prostředí. Jsme stále více propojeni prostřednictvím komunikačních technologií, které slouží nejen ke sdělování informací v elektronické podobě, ale také k jejich vytváření a uchovávání. Masové rozšiřování sociálních sítí umožňuje v podstatě v kterémkoli okamžiku propojení subjektů na globální i lokální úrovni. Na základě tohoto propojení je možné ostatními uživateli sociální sítě shlédnout a shromažďovat veškeré informace o všech uživateli, které má uloženy ve svých kontaktech jako „přátele“. Ne vždy však tito přátelé jsou těmi, za které se vydávají.

4.3.3 Prodávání či předávání údajů

Stále rozšířenějším způsobem, jak osobní údaje získat a tzv. „měnit“ mezi sebou je prodávání údajů. Toto prodávání údajů může probíhat mezi některými provozovateli webových služeb či dokonce i úřady, které za poplatek tyto údaje předávají, od lidí však úřady svolení často nemají.

Toto předávání či prodávání však nemůže probíhat například ani mezi věřiteli, kteří se chtějí chránit a informovat před dlužníky, aniž by získali souhlas osob, kterých se to týká.

[12]

V zahraničí je běžnou praxí, že úřady údajně běžně prodávají tyto informace jiným firmám zabývajícím se přímým marketingem.

4.3.4 Technika sociálního inženýrství

Sociální inženýrství je v podstatě umění získat přístup do budov, systémů nebo dat s využitím lidské psychologie, spíše než prolomením nebo použitím hackerské techniky. Například, namísto nalezení softwarové zranitelnosti, sociální inženýr může svolat zaměstnance a představit se jim jako podpora IT, ale přitom se snaží přimět zaměstnance, aby vyzradili své heslo.

Prvním krokem sociotechniků je důsledné studium internetových stránek společností či organizací, do které chystá útok. Odtud lze získat spoustu informací a dat, které při vhodné kombinaci mohou pomoci získat citlivější data. Sociotechnik se tedy spoléhá na to, že člověk pod tlakem reaguje jiným způsobem než člověk v klidu, proto sociotechnici naléhají na důležitost daného úkonu nebo na časovou tíseň. Důsledkem vyvíjeného tlaku je vyzrazení klíčových informací a hesel, jelikož se oběť nemá čas zamyslet nad důsledky svého jednání.

Nejllepšími zdroji informací pro sociotechnika jsou tak dnes Facebook a Twitter, jelikož někteří lidé (a že jich není málo) jsou na sebe na sociálních sítích schopni prozradit téměř cokoli. [13]

4.3.5 Kopírování

V poslední době se čím dál častěji objevují podvody s využitím oskenovaného či okopírovaného občanského průkazu či dokladu nebo dokonce i osobního účtu.

„Společným rysem takto a obdobně páchané trestné činnosti je vždy absence jakéhokoli přímého osobního kontaktu jednotlivých aktérů mezi sebou (banka, pachatel, zájemce). Veškerá komunikace probíhá zásadně elektronickou a případně i telefonickou cestou, přičemž pachatel zpravidla využívá speciálně pro jednotlivé případy založené e-mailové adresy a anonymní předplacené telefonní karty. Dalším typickým znakem a současně varovným signálem pro potenciální zájemce by mohlo být, že pachatel se na internetu při nabídce nebankovní půjčky snaží vzbudit zdání seriózního poskytovatele, aniž by však k němu byly ve veřejně dostupných zdrojích dohledatelné jakékoli reference.“ [14]

4.3.6 Spamy, nevyžádaná pošta

Elektronická pošta byla nepochybně vytvořena s cílem usnadnit lidem jejich komunikaci. Představuje moderní a výkonnou alternativu ke klasickým prostředkům vzájemného předávání zpráv, jako je listovní pošta, telefon či fax. Bohužel, podobně jako řada jiných lidských výtvorů, i ona může být zneužita. V současnosti k tomu dochází především prostřednictvím spamů.

Asi nejstručněji lze spamy definovat jako obtěžující e-maily obsahující nevyžádané nebo škodlivé informace. Spamy se mohou vyskytovat nejen prostřednictvím e-mailu, ale i v diskusních fórech nebo komentářích. Co se týče odstranění, neexistuje žádná jednoduchá rada, která by spamy nadobro odstranila, je to nekonečný boj. Lze tedy e-maily manuálně odstraňovat, používat protispamové produkty, vytvořit si nový e-mailový účet nebo používat několik e-mailových adres najednou. [15]

4.3.7 Phishing

Phishing je podvodné jednání s cílem vylákat osobní data jako např. čísla kreditních karet, hesla a další důležité údaje. Dá se také popsat jako krádež identity nebo jako typ sociálního inženýrství. Někdy se pro něj v češtině razí název „rybaření“. S podvody tohoto typu je možné se setkat v e-mailech, které vypadají jako od kolegy či známého, na různých webových stránkách, na stránkách sociální sítě, při chatování i na mobilním zařízení. Podvodné informace se často zdají přicházet od důvěryhodných serverů jako například banka, poskytovatel platebních karet nebo sociální síť. Cílem je v tichosti nainstalovat spyware nebo zmást uživatele, aby prozradil svá hesla nebo jiné finanční či osobní informace. Uživatel by tedy nikdy neměl odpovídat na nevyžádané výzvy k aktualizaci informací o účtu. Takové e-mailové zprávy mohou být pokusy o podvody, jejichž cílem je

krádež identity. Většina seriózních společností nikdy nezasílá nevyžádané zprávy se žádostmi o heslo nebo jiné osobní informace. [16]

4.3.8 Přesměrování

Poměrně nedávno se objevila bezpečnostní hrozba, která spočívá v podvodném přesměrování ze stránky, kterou chce uživatel prohlížet, na jinou stránku. Hlavní nebezpečí spočívá v tom, že podvodník uživatele obvykle přesměruje na stránky, které budou vizuálně k nerozeznání od původně zamýšlené stránky. Zde již dobrovolně uživatel vloží přihlašovací údaje k emailu nebo bankovnímu účtu a ty obratem získá podvodník. Uživatel nemá šanci zrakem poznat, že se nachází na jiném webu – dokonce i řádka s webovou adresou bude identická jako originální stránka. [16]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ANKETA PRO VEŘEJNOST

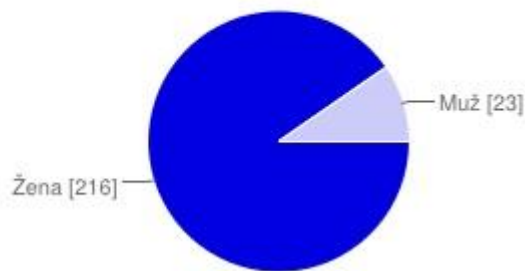
Anketa nese název „Ochrana osobních údajů na webu – dotazníkové šetření k bakalářské práci“ a sestává z jedenácti jednoduchých a srozumitelných otázek. Všechny tyto otázky byly povinné. Tyto otázky budou postupně seřazeny a s nimi zveřejněny i jejich výsledky. Hlavním úkolem a cílem bylo zjistit, jak veřejnost přistupuje k ochraně svých vlastních osobních údajů a zda vůbec vědí, co se pod pojmem osobní údaj skrývá. Na základě těchto informací byla sestavena jednoduchá a srozumitelná anketa, která měla za úkol zjistit informovanost veřejnosti o ochraně osobních údajů. Tato anketa byla umístěna na webu Google a také vytisknuta a vyplněna respondenty ručně a následně zadána do systému. Přímý odkaz na tuto anketu je zde: https://docs.google.com/forms/d/1a3G_RWiLR-JVkWtqpLaHaNgktK5_F3FGIQCUC6QZU4M/viewform#start=openform.

5.1 Výsledky ankety

Primárním cílem praktické části bakalářské práce zjistit informovanost veřejnosti o ochraně osobních údajů. Šetření bylo anonymní, záměrem bylo konkrétní zveřejnění výsledků. Všechny otázky, na které se odpovídalo zaškrtnutím (otázky č.: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9) jsou zobrazeny formou výsečových grafů, kde je jasně procentuálně vidět, jak respondenti odpovídali. Ostatní otázky č. 4, 10 a 11 byly vyplněny formou vlastních odpovědí respondentů.

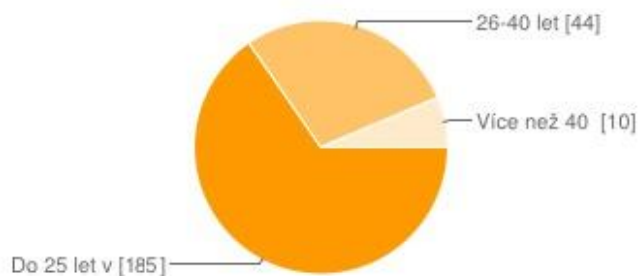
Otázka č. 1 a 2: „Pohlaví“ a „Věk“

V počátku šetření bylo třeba se zaměřit na základní údaje o respondentech. Dohromady se výzkumu zúčastnilo celkem 239 respondentů, z nichž bylo 23 mužů a 216 žen. Tento nepoměr mezi muži a ženami je způsoben umístěním na server, kde je převážná většina žen. Věkové rozmezí respondentů bylo jen doplňkovým dotazem, avšak převážná většina – celkem 185 respondentů měla do 25 let včetně, následoval věk 26-40 let – respondentů tohoto věku bylo 44 a respondentů, kteří měli více než 40 let bylo 10. Pohlaví i věk jsou zobrazeny v následujících výsečových grafech (otázky č. 1 a 2).

Pohlaví

Žena	216	90%
Muž	23	10%

Obrázek č. 1: Výsledky ankety, otázka č. 1

Věk

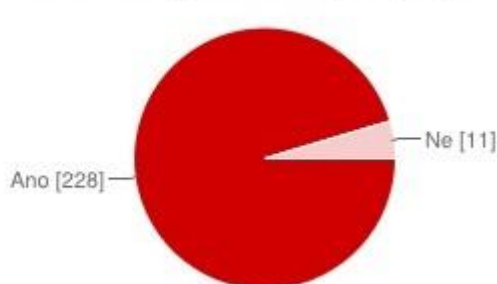
Do 25 let včetně	185	78%
26-40 let	44	18%
Více než 40 let	10	4%

Obrázek č. 2: Výsledky ankety, otázka č. 2

Otázka č. 3: „Víte, co vše si lze představit pod pojmem osobní údaj?“

Odpovědi na tuto otázku jasně ukazují, že veřejnost si je vědoma, co vše si lze pod pojmem osobní údaj představit. Celých 95% respondentů odpovědělo pozitivně a pouze 5% respondentů odpovědělo negativně, tudíž na následující otázku vůbec neodpovídali.

V následující otázce č. 4 mohla být znalost respondentů, kteří odpovídali pozitivně, skutečně ověřena.

Víte, co vše si lze představit pod pojmem "osobní údaje"?

Ano	228	95%
Ne	11	5%

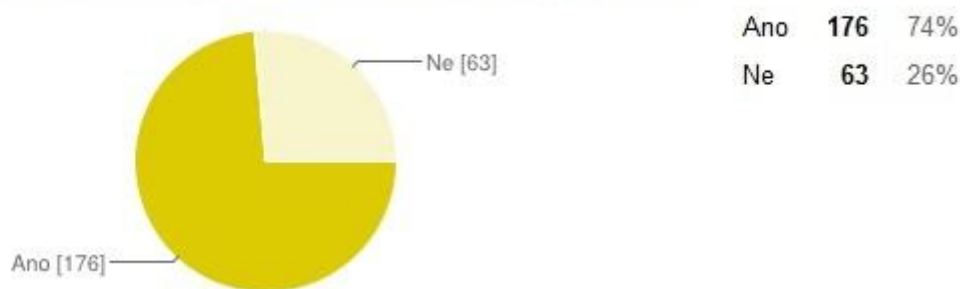
Obrázek č. 3: Výsledky ankety, otázka č. 3

Otázka č. 4: „Vypište prosím všechny osobní údaje, které znáte.“

Otázka byla ověřením odpovědí na otázku č. 3. Odpovědi na tuto otázku se příliš nelišily, převažujícími odpověďmi bylo jméno, příjmení, adresa/bydliště, rodné číslo. Dalšími údaji bylo datum narození, telefonní číslo, e-mail, věk, rodinný stav, číslo občanského průkazu, číslo pasu, číslo řidičského průkazu, číslo účtu, číslo platební karty, lékařské záznamy. Dále informace týkající se rodiny, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, náboženství, státní příslušnosti, občanství, vzdělání a zaměstnání, fotografie. Objevily se dokonce odpovědi jako krevní skupina, hmotnost, majetek, otisky prstů, duhovka, PIN, hesla, čísla ostatních dokladů, rodný list. Podle těchto odpovědí se dá říci, že si dotazovaní dokážou představit a vědí, co jsou osobní údaje.

Otázka č. 5: „Máte problém se zadáváním osobních údajů na web?“

V této otázce bylo potřeba zjistit, zda respondentům dělá problém zadávání osobních údajů kamkoli na web. Podle jejich odpovědí s tím má 176 respondentů problém, ostatním 63 to problém nedělá. Z těchto výsledků tudíž vyplývá, že se dotazovaní o své osobní údaje zajímají a mají o ně strach. V následujícím obrázku jsou zobrazeny odpovědi i v procentech pomocí výsečového diagramu.

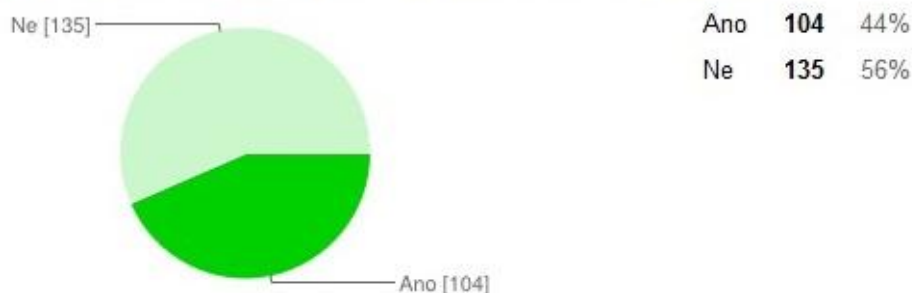
Máte problém se zadáváním osobních údajů na web?

Obrázek č. 4: Výsledky ankety, otázka č. 5

Otázka č. 6: „Čtete si před zadáním svých údajů na web podmínky pro ochranu osobních údajů?“

Otázka, u které převažovala negativní odpověď – 135 respondentů odpovědělo, že si před zadáním svých údajů na web nečte podmínky pro ochranu osobních údajů, zbylých 104 odpovídalo pozitivně. I když se více respondentů přiklonilo k negativní odpovědi, dá se říci, že výsledek je docela uspokojivý, jelikož si necelá polovina čte podmínky pro ochranu osobních údajů a tudíž se zajímá, jak bude nakládáno s jejich údaji.

Čtete si před zadáním svých údajů na web podmínky pro ochranu osobních údajů?

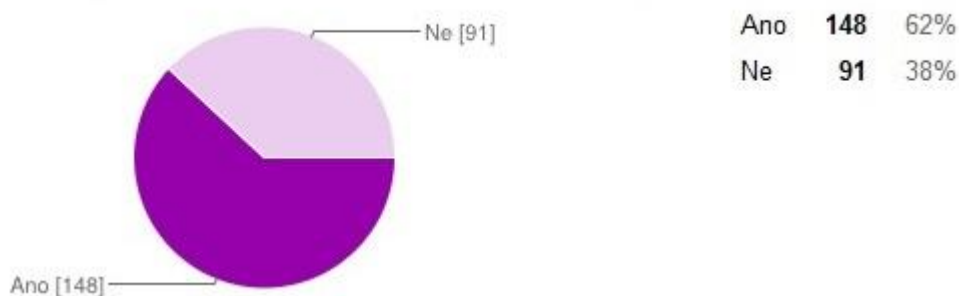

Obrázek č. 5: Výsledky ankety, otázka č. 6

Otázka č. 7: „Zajímáte se, jak se nakládá s Vašimi osobními údaji?“

Celkem 148 respondentů odpovědělo pozitivně, zbylých 91 negativně. Z těchto odpovědí je jasné, že se respondenti zajímají o následné zpracování svých osobních údajů.

Zajímáte se, jak se nakládá s Vašimi osobními údaji?

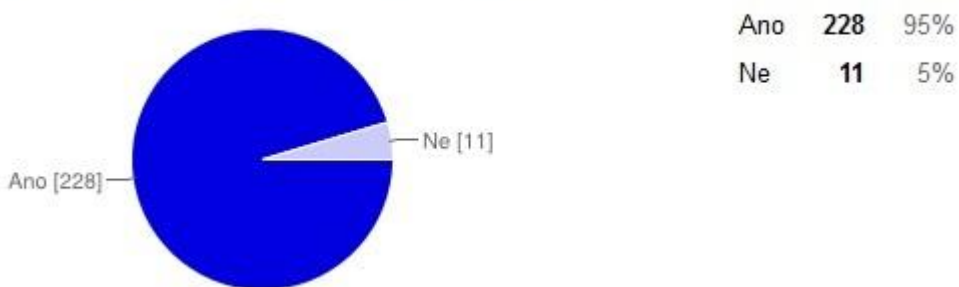

Obrázek č. 6: Výsledky ankety, otázka č. 7

Otázka č. 8: „Jsou podle Vás osobní údaje snadno zneužitelné?“

V této otázce byla jasná převaha pozitivních odpovědí, jak je vidět i v následujícím obrázku. Celkem 228 respondentů odpovědělo pozitivně, pouhých 11 negativně. Dotazovaní jsou si tedy vědomi rizik, které jsou spojeny se zneužitím osobních údajů.

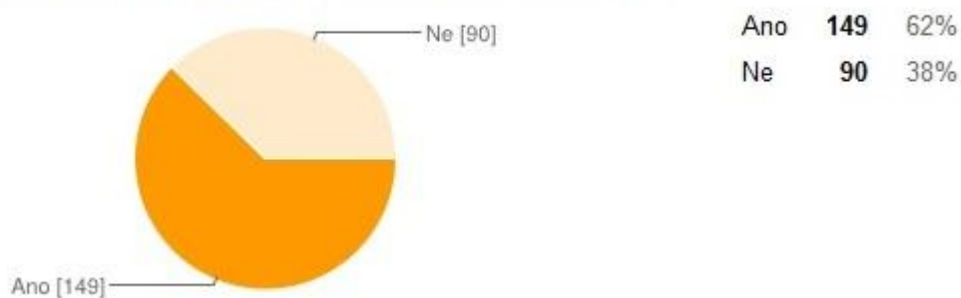
Jsou podle Vás osobní údaje snadno zneužitelné?

Obrázek č. 7: Výsledky ankety, otázka č. 8

Otázka č. 9: „Stalo se Vám, že byly Vaše osobní údaje zneužity?“

Respondenti v této otázce odpověděli spíše pozitivně, a to v poměru 149 pozitivních odpovědí ku 90 negativním. Většina dotazovaných má tedy negativní zkušenost se zneužitím osobních údajů, což není příliš pozitivní výsledek.

Stalo se Vám, že byly Vaše osobní údaje zneužity?

Obrázek č. 8: Výsledky ankety, otázka č. 9

Otázka č. 10: „Pokud byly Vaše údaje zneužity, jakým způsobem se tak stalo?“

Další otázkou, kde mohli respondenti vyjádřit svůj vlastní názor a zkušenost, byla otázka číslo 10. Zde se nejčastěji vyskytovaly zkušenosti s nevyžádanou nabídkou, ať už telefonní nabídkou za účelem nabízení jakýchkoli služeb, nevyžádaná e-mailová pošta – spamy, nevyžádané SMS zprávy, jakékoli nabídky formou dopisu. Dále se v odpovědích vyskytl i vykradený bankovní účet, přímo na jméno adresované neobjednané poštovní zásilky (obvykle na dobírku) a předání jména a telefonního čísla většinou finančním poradcům. Jen několik respondentů nemělo se zneužitím osobních údajů žádnou zkušenost.

Otázka č. 11: „Jakými způsoby lze dle Vašeho názoru osobní údaje dále zneužít?“

Otázka č. 11 byla poslední otázkou, na kterou byla možnost odpovídat písemnou formou. Nejčastější skupinou odpovědí byla nevyžádaná pošta, telefonní nabídky. Dále zneužití občanského průkazu k poskytnutí půjček či úvěrů, změna vlastníka na katastru nemovitostí a následně prodej této nemovitosti, tvorba falešných dokladů, nevyžádané objednávky. Dále se jednalo o odpovědi týkající se vykradení bankovního účtu, zneužití identity, vykradení domácnosti při zjištění adresy, zneužití fotografií, zneužití e-mailu, stalking, trestná činnost. Vyskytlo se samozřejmě i několik negativních odpovědí – například „Nevím“, „Netuším“.

5.2 Shrnutí výsledků

Dalo by se říci, že respondenti, kteří odpovídali, věděli o problematice osobních údajů, o samotných pojmech a příkladech jejich zneužití mnoho informací. Bylo jen velmi málo negativních odpovědí a odpovědí, které by zobrazovaly nevědomost respondentů o problematice osobních údajů. Dokázali také jasně a stručně vypsát osobní údaje, jejich osobní zkušenosti se zneužitím osobních údajů i další příklady zneužití. Z toho důvodu si tedy troufám říci, že je veřejnost dostatečně informována o ochraně osobních údajů a o následné problematice osobních údajů.

6 PŘÍSTUP WEBŮ K OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

V této kapitole je zveřejněn přístup vybraných webů k ochraně osobních údajů. Hlavním cílem byla registrace na servery a následný krátký průzkum přístupu webů k ochraně osobních údajů.

6.1 Alza (Alza.cz)

Nejnavštěvovanějším e-shopem je Alza.cz - největší obchod s počítači a elektronikou. Zde je nutné pro nakupování přes internet a první registraci zadat své osobní údaje:

- e-mail (login)
- jméno a příjmení
- kontaktní údaje (ulice, město, PSČ, telefon)
- dodací údaje a firemní údaje (případně jméno firmy, IČ a kontaktní osobu).

Dále pak společnost vede evidenci veškerých obchodních transakcí, které se u společnosti uskutečnily.

Ochranu osobních údajů nelze jednoduše najít ve vyhledávači, tudíž je pro běžného uživatele obtížnější tyto informace, jelikož se nachází ve spodní části stránky v sekci „Vše o nákupu“, kde je samostatná část „Jak nakupovat“ a právě v této části je uvedena ochrana osobních údajů. V této sekci je možné zjistit, že veškeré osobní údaje jsou považovány za přísně důvěrné a společnost Alza.cz se zavazuje při nakládání s daty řídit zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a tyto údaje neposkytovat třetí straně. Veškeré údaje jsou pro společnost důležité z hlediska realizace obchodní transakce a dodání zboží na uživatelem určené místo a z hlediska komunikace. Tyto údaje jsou získány právě souhlasem při registraci a to buď trvalé nebo dočasné. Údaje je však možné editovat (kromě fakturačních údajů), mazat nebo registraci zcela zrušit, pokud u společnosti dosud neproběhla transakce, a to odesláním e-mailu na registrace@alza.cz.

Avšak při podrobném zaměření se na informace o firmě v odkazu „O nás“ je možné zjistit, že společnost dále označuje a informuje o svých dlužnících, kde zveřejňuje klíčové údaje o svých dlužnících:

- Jméno a adresa společnosti
- Kontaktní osoba
- IČO

- Dlužná částka

Registrace

Registrace přes sociální sítě:

[facebook](#) [Google](#)

i Využijte Facebook nebo Google účet pro rychlejší registraci.

Email (login): * @ Email slouží jako login

Heslo: * Minimálně 5 znaků

Potvrzení hesla: *

Fakturační údaje ^

Jméno a příjmení (název firmy): *

Ulice: *

Město: *

PSČ: *

Telefon: * +

Dodací údaje ▾ Vyplňte v případě, že se liší od fakturačních.

Firmní údaje ▾ Nezapomeňte vyplnit IČ a DIČ, pokud jste firma.

Odběr novinek ▾

Studentské slevy ▾

Uložit ▶

Obrázek č. 9: PrintScreen registrace na Alza.cz

6.2 Mall.cz

Mall.cz je e-shop zabývající se prodejem různého zboží. Do jejich nabídky patří bílé zboží, malé domácí spotřebiče, elektronika, PC a kancelář, hobby a zahrada, hračky a značkové oblečení.

Pro registraci je nutné vyplnit osobní údaje, a to:

- Jméno
- Příjmení
- E-mail.

Co se týče ochrany osobních údajů, které lze možné najít v sekci „Pro zákazníky“ – „Jak nakupovat“ – „Obchodní podmínky“, kde je přímo odstavec o ochraně osobních údajů, ve kterém se společnost Internet Mall, a.s. se zavazuje řídit především zákonem o ochraně osobních údajů č. 101/2000 Sb. ve znění pozdějších dodatků a předpisů. Společnost je registrovaným správcem osobních údajů a veškeré údaje získané od zákazníků užívá výhradně pro vnitřní potřebu společnosti a neposkytuje je třetím osobám a dále slibuje, že osobní údaje zákazníků jsou plně zabezpečeny proti zneužití. Dále se společnost informuje, že kupující uzavřením smlouvy souhlasí se zpracováním a shromažďováním svých osobních údajů v databázi prodávajícího po úspěšném splnění smlouvy a to až do doby jeho písemného vyjádření nesouhlasu s tímto zpracováním. Kupující má právo přístupu ke svým osobním údajům, právo na jejich opravu včetně dalších zákonných práv k těmto údajům. Osobní údaje je možno na základě písemné žádosti zákazníka odstranit z databáze. Osobní údaje zákazníků jsou plně zabezpečeny proti zneužití. Osobní údaje zákazníků dodavatel nepředává žádné další osobě. Výjimku představují externí dopravci, kterým jsou osobní údaje zákazníků předávány v minimálním rozsahu, který je nutný pro doručení zboží. Jednotlivé smlouvy jsou po svém uzavření provozovatelem archivovány, a to ve formě elektronické a jsou přístupné pouze provozovateli obchodu.

REGISTRACE

* Pole označená hvězdičkou jsou povinná.

The screenshot shows a registration form with the following elements:

- Input field for "Jméno*" (Name), circled in red.
- Input field for "Příjmení*" (Surname), circled in red.
- Input field for "Váš e-mail*" (Your email), circled in red.
- Input field for "Opište kód z obrázku*" (Type the code from the image), with a CAPTCHA image showing the word "WOK" in colorful letters.
- Link "Nečitelný obrázek?" (Unreadable image?) below the CAPTCHA.
- Checkbox "Přeji si dostávat informace o novinkách a akčních nabídkách" (I want to receive information about news and promotional offers).
- Dark grey button labeled "Registrovat" (Register).

Obrázek č. 10: PrintScreen registrace na Mall.cz

6.3 Seznam Email (Email.seznam.cz)

Dalším serverem, kde je třeba zadat své osobní údaje je Seznam Email. Seznam Email je nejnavštěvovanější a nejpoužívanější freemailovou službou na českém internetu. Spravuje více než 8 milionů aktivních e-mailových schránek.

I na tomto serveru je samozřejmostí registrace, kde je třeba zadat své osobní údaje. Mezi tyto osobní údaje patří:

- Kontaktní e-mail
- Rok narození
- Pohlaví

Dále je zde nutné vybrat kontrolní otázku, kterou si uživatel sám vybere z přednastavené nabídky a v případě zapomenutí uživatelského jména nebo hesla se díky této otázce může identifikovat a přihlásit.

Co se týče ochrany osobních údajů, souhlas se zpracováním osobních údajů se zadává již při registraci a server Seznam.cz se zavazuje, že informace, které o sobě uživatel při vytvoření svého uživatelského účtu uvedl, neposkytne třetí osobě s výjimkou oficiálních žádostí Policie ČR a orgánů státní správy oprávněných k vyžádání daných informací dle zákona.

V roce 2012 byla dokonce společnosti Seznam.cz udělena cena Big Brother Awards – Seznam.cz získal pozitivní cenu této soutěže za tzv. „user friendly“ podmínky ochrany osobních údajů svých služeb, které jsou v porovnání s ostatními srovnatelnými subjekty vůči uživateli férové a společensky odpovědné.

SEZNAM
REGISTRACE

Založení nového uživatele Seznam účtu

* Zvolte si uživatelské jméno: @seznam.cz
 @email.cz
 @post.cz

* Heslo:
Bezpečnost hesla: nezadané

* Heslo znovu:

Kontaktní e-mail:

* Rok narození:

* Pohlaví: muž žena

Kontrolní otázka:

* Odpověď:

* Ověřovací kód: [Přehraj kód](#)
Vizuální ověření

* Souhlasím s podmínkami použití služeb Seznam.cz (licenční ujednání)

Založit účet

* Údaje označené hvězdičkou je nutné vyplnit.

Obrázek č. 11: PrintScreen registrace na Email.seznam.cz

6.4 Gmail.com

Mezi další hojně využívané e-mailové servery patří bezpochyby Gmail. Gmail je e-mail patřící firmě Google a díky doméně .com je využíván globálně po celém světě, ochranu osobních dat svých uživatelů by tedy měl mít zpracovanou na vysoké úrovni.

Pro prvotní registraci jsou vyžadovány osobní údaje:

- Jméno
- Příjmení
- Den, měsíc a rok narození
- Číslo mobilního telefonu
- Aktuální e-mailová adresa

Ochranu osobních údajů je možné nalézt přímo při registraci nového e-mailu (Gmailu), a to ve spodní části přihlášení – je zde třeba potvrdit souhlas se smluvními podmínkami a zásadami ochrany soukromí společnosti Google. Ve smluvních podmínkách je věnován odstavec „Ochrana osobních údajů a autorských práv“, kde je uvedeno, že použitím služeb Google uživatel vyjadřuje svůj souhlas s tím, že společnost Google může tyto údaje v souladu se zásadami ochrany osobních údajů využívat. V těchto zásadách ochrany osobních údajů je uvedeno, jaké informace společnost shromažďuje a jakými způsoby. Společnost Google tvrdí, že informace jsou shromažďovány z důvodu poskytování nových služeb a k ochraně společnosti Google i jejích uživatelů. Patří zde informace, které uživatel zadal při registraci a informace, které společnost získává při použití služeb, zde patří informace o zařízení, informace z protokolu serveru, informace o poloze, jedinečná čísla aplikací, místní úložiště, soubory cookie a anonymní identifikátory. Google tedy všechny osobní údaje z jedné služby může spojit s informacemi z dalších služeb Google, čímž se snaží své uživatele nabádat na využívání co nejvíce služeb této společnosti a „nalákat“ na snadnost a propojenost mezi těmito službami. Aby si však společnost udržela profesionálnost, tak se dále zmiňuje, že před použitím informací za účelem, který není uveden v zásadách ochrany osobních údajů vždy požádá své uživatele o souhlas. Společnost Google zpracovává osobní údaje na svých serverech v mnoha zemích po celém světě, osobní údaje svých uživatelů tedy může zpracovávat na serveru umístěném i mimo zemi, odkud je uživatel.

Veškeré osobní údaje je možné aktualizovat nebo vymazat, ne však v případě, kdy společnost Google uchovává údaje pro zákonné obchodní či právní účely. Cílem je poskytovat služby způsobem, který informace ochrání před náhodným či záměrným zničením. Vzhledem k této skutečnosti je možné, že poté, co své informace ze služeb společnosti uživatel smaže, jejich reziduální kopie ihned společnost nesmaže z jejích aktivních serverů a informace neodebere z jejích záložních systémů. Co se týče

zabezpečení informací, společnost šifruje pomocí protokolu SSL. Při přihlášení do účtu Google nabízí možnost dvoufázového ověření a v prohlížeči Google Chrome poskytuje funkci Bezpečné prohlížení. Procesy shromažďování, ukládání a zpracovávání informací včetně fyzického zabezpečení pečlivě kontroluje z důvodu neoprávněnému přístupu do systémů společnosti. Přístup k osobním údajům společnost omezuje pouze na zaměstnance společnosti Google, smluvní partnery a zástupce, kteří tyto údaje potřebují znát kvůli zpracování, a kteří jsou smluvně vázáni přísnými povinnostmi zachovávat důvěrnost a v případě porušení tohoto závazku může dojít k jejich potrestání či k ukončení spolupráce se společností Google.

Google Přihlásit se

Vytvoření účtu Google

Stačí jen jeden účet

S jedním uživatelským jménem a heslem budete mít přístup do všech služeb Google.

Přizpůsobte si Google

Nastavte si profil a další předvolby podle svých potřeb.

Mějte vše při ruce

Přepínejte mezi zařízeními a pokračujte tam, kde jste skončili.

Jméno

Jméno Příjmení

Zvolte si své uživatelské jméno

@gmail.com

Vytvořte heslo

Potvrďte heslo

Datum narození

Den Měsíc Rok

Pohlaví

Jsem...

Mobilní telefon

+420

Vaše aktuální e-mailová adresa

Potvrďte, že nejste robot

Přeskočit toto ověření (může být požadováno ověření telefonu)

Místo

Česká republika

Souhlasím se smluvními podmínkami a zásadami ochrany soukromí společnosti Google

Další krok

Další informace o tom, proč požadujeme tyto údaje.

Jméno

Jméno Příjmení

Zvolte si své uživatelské jméno

@gmail.com

Vytvořte heslo

Potvrďte heslo

Datum narození

Den Měsíc Rok

Pohlaví

Jsem...

Mobilní telefon

+420

Vaše aktuální e-mailová adresa

Potvrďte, že nejste robot

Přeskočit toto ověření (může být požadováno ověření telefonu)

Místo

Česká republika

Souhlasím se smluvními podmínkami a zásadami ochrany soukromí společnosti Google

Další krok

Další informace o tom, proč požadujeme tyto údaje.

Google [Ochr. soukromí a sml. podmínky](#) [Nápověda](#) Čeština

Obrázek č. 12: PrintScreen registrace na Gmail.com

6.5 Google+

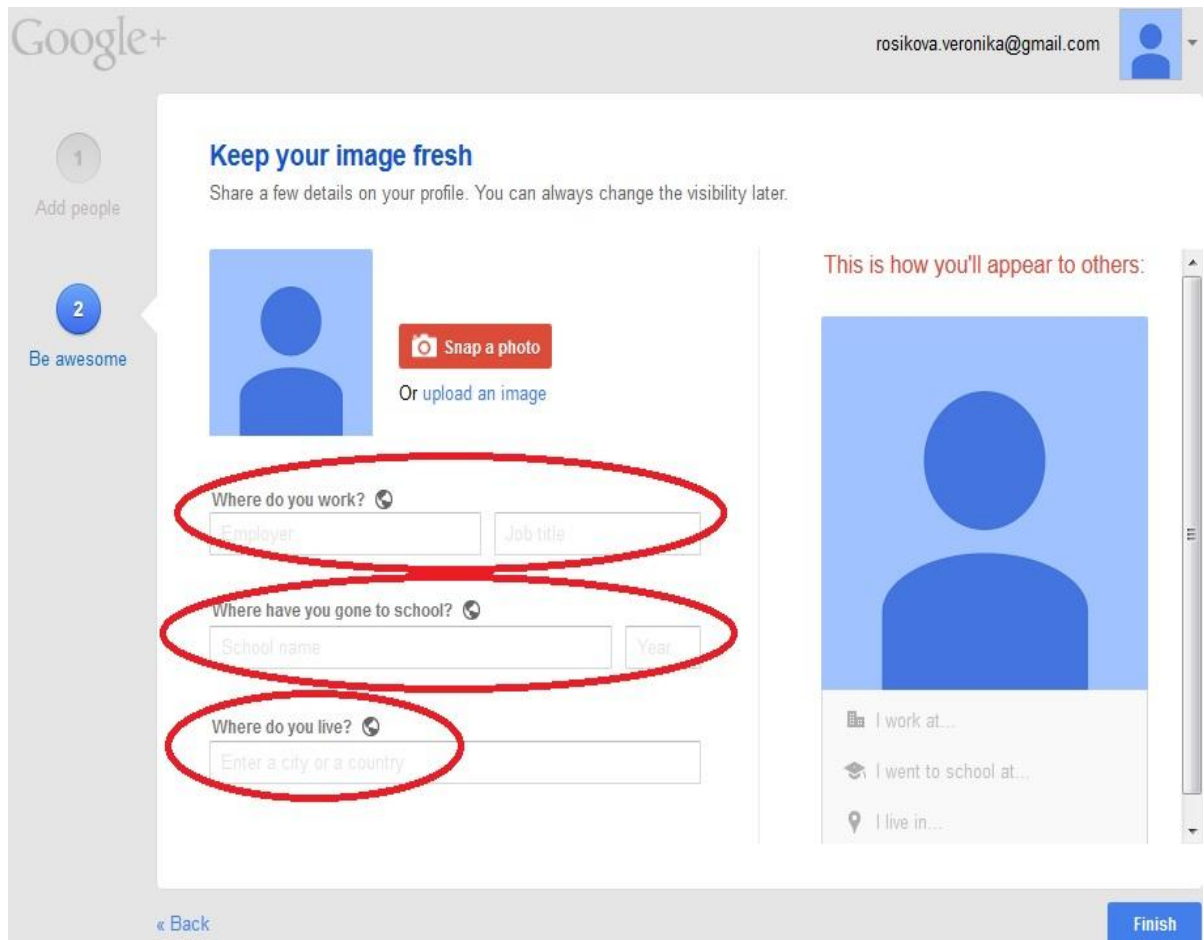
Google+ je sociální síť fungující pod záštitou společnosti Google, která byla spuštěna 28.6.2011. Je dostupná díky registraci ve výše zmiňovaném Gmailu, tudíž využívá již zmiňované osobní údaje:

- Jméno
- Příjmení
- Den, měsíc a rok narození
- Aktuální e-mailová adresa
- Číslo mobilního telefonu

Síť se opírá o uživatelský profil, který si každý vyplněním svých údajů uživatel vytvoří. Může v něm vyplnit informace o sobě nebo být do určité míry anonymní a je zde i možnost blokovat vyhledání profilu. Mezi základní data při registraci uživatelského profilu patří jméno, e-mail, fotka uživatele a je také možné, ne však povinné, vyplnění například místa pracoviště a pozice, střední či vysoké školy a místa bydliště. Všechny tyto informace poté souvisí s tím, koho si uživatel umístí do svých uživatelských kruhů (rodina, práce, přátelé). Je zde samozřejmě i zed' s příspěvky, kde může uživatel sdílet s ostatními své soukromé informace (představení, zaměstnání, vzdělání, bydliště současná i minulá, kontakty, vztahy a další), fotogalerie, vložená videa a informace o tom, co se uživateli líbí.

Co se týče ochrany osobních údajů z hlediska společnosti Google, podmínky ochrany osobních údajů jsou naprosto stejné jako u Gmailu. Jsou zveřejněny na profilu uživatele Google + v sekci „Home“ a následně „Privacy Policy“ – vše lze samozřejmě přepnout do českého jazyka.

Z hlediska ochrany osobních údajů uživatelů se vše odvíjí od toho, co je uživatel ochoten sdílet a s kým chce tyto informace sdílet. Je samozřejmě možné si nastavit již výše zmiňované okruhy a s každým sdílet jen určité informace nebo u každého příspěvku individuálně nastavit, s kým a jaké informace bude uživatel sdílet. Je třeba být však maximálně obezřetný, jelikož nikdy není stoprocentní jistota, že ten uživatel, který se vydává za přítele je vždy jedna a ta samá osoba. Ochrana osobních údajů uživatelů na sociálních sítích je vždy velmi problematická, jelikož data, které uživatel jednou sdílí, mohou kolovat po internetu a být jakkoliv zneužitá.

Obrázek č. 13: PrintScreen registrace na Google+

6.6 Facebook

Fenoménem poslední doby se stala sociální síť Facebook, která se od Google+ jednoznačně liší počtem svých uživatelů. Je to celosvětově rozšířená sociální síť, kterou používají stovky milionů uživatelů, v České republice jej využívá stále podstatnější část populace.

V případě registrace je třeba zadat tyto osobní údaje:

- Křestní jméno
- Příjmení
- E-mail
- Datum narození (den, měsíc, rok)
- Pohlaví

Při potvrzení registrace je však ještě důležité si přečíst Zásady používání dat, kde je uvedena i ochrana osobních údajů. Facebook se ve své ochraně osobních údajů věnuje osobním údajům, a to údajům uvedeným při registraci (jméno, příjmení, e-mailová adresa, datum narození a pohlaví) a údajům, které se rozhodne sdílet sám uživatel (zveřejnění aktualizace stavu, fotky, komentář, poloha). Dále uvádí, že sleduje veškerou aktivitu uživatele a podle této aktivity nabízí například reklamy, hry a různé nabídky. Pro několik málo uživatelů je toto jasné sledování (na kterém je sociální síť založena), avšak Facebook se ohrazuje tím, že díky všem informacím a aktivitám uživatele umožňuje nejen poskytovat Facebook v podobě, v jaké dnes existuje, ale také poskytovat inovativní funkce a služby, které vyvine v budoucnu a které budou využívat informace, jež o uživateli Facebook získá novými způsoby.

Facebook má ochranu osobních údajů vyřešenou poněkud zvláště, jelikož se na první pohled tváří jako velmi přátelská síť, opak je však pravdou. Na serverech Facebooku jsou uchovávány veškeré informace, všechny provedené akce, kliknutí na něčí profil, změny v profilových informacích, zkrátka vše, ať už to bylo smazáno nebo ne. Veškeré informace jsou uchovávány na několika tisících serverech ve čtyřech datových centrech, rozmístěných po světě, kde jsou dostupné informace o více než dvě stě dvaceti milionech lidí. A to už je pořádná porce osobních údajů, které mohou být zneužity ke komerčním účelům, v horším případě i kriminálním činům a i když se rozhodne uživatel deaktivovat či úplně smazat svůj účet, Facebook si je nadále ponechává a bude ponechávat tak dlouho, jak bude potřebovat. Což mimo jiné může znamenat třeba to, že pokud nějaká firma na Facebook nahraje seznam e-mailů svých klientů, Facebook si je bude moci ponechat a prakticky si s nimi dělat cokoliv.

Pro mnohé uživatele je však přednější a pohodlnější propojení sítě Facebook s ostatními sítěmi, což spočívá v tom, že když se uživatel přihlásí, může v diskuzích diskutovat pod svým Facebook profilem, sdílet přímo z webových stránek obsah na svou zeď a podobně. Často nahrazuje registraci na jiných webech, jednoduše se vyžaduje pouze to, aby uživatel byl současně s používáním přihlášen na Facebooku. To přináší zjednodušení v tom, že se uživatel nemusí registrovat všude zvlášť a že si nemusí pamatovat mnoho hesel. Na druhou stranu je toto jednání obrovský zásah do soukromí, většině uživatelů to však nevadí (a mnohdy o tom ani nevědí) a jsou ochotni toto riziko zneužití osobních údajů podstoupit.

facebook

E-mail/telefon Heslo

Zůstat přihlášen(a) Zapomněli jste své heslo?

Facebook vám pomáhá navázat kontakt s lidmi ve vašem životě a sdílet s nimi své příspěvky.

Registrace

Facebook byl, je a bude zdarma.

Datum narození

Den ▼ Měsíc ▼ Rok ▼ Proč musím uvést svoje datum narození?

Žena Muž

Kliknutím na Registrace vyjadřujete souhlas s informacemi v oddíle Podmínky a potvrzujete, že jste přečetli Zásady používání dat, včetně Použití souborů cookie.

[Vytvořit stránku pro celebrity, skupinu nebo společnost.](#)

Čeština English (US) Español Português (Brasil) Français (France) Deutsch Italiano العربية हिन्दी 中文(简体) ...

Mobile Vyhledat přátele Štítky Lidé Stránky Aplikace Hry Hudba Umístění
Témata O Facebooku Vytvořit reklamu Vytvořit stránku Vývojáři Kariéra Soukromí Soubory cookie Podmínky použití
Nápověda

Facebook © 2014 · Čeština

Obrázek č. 14: PrintScreen registrace na Facebook

7 RADY A DOPORUČENÍ

V závěru je ještě důležité zmínit několik rad pro veřejnost a také pro zpracovatele osobních údajů. V každé podkapitole je zobrazen seznam okruhů, který je specifikován a obsahuje nejčastější rady.

7.1 Rady a doporučení pro veřejnost

Zveřejnění rad je zobrazeno v několika okruzích, kde jsou zveřejněny důležité rady a doporučení

Procházení webu

Při procházení jakýchkoli webových stránek je třeba dbát několika jednoduchých rad:

- Věnovat velkou pozornost navštěvovaným stránkám.
- Obezřetnost při poskytování svých osobních nebo finančních údajů na internetu
- Neodpovídat na nevyžádané výzvy k aktualizaci jakýchkoliv informací
- Mít zapnutý firewall.
- Udržovat aktuální operační systém a software a antivirový program.
- Neklikat na jakékoliv linky (v e-mailech, na chatu nebo na webových stránkách).
- Za žádných okolností neplatit účty či neprovádět jiné finanční úkony na veřejném počítači.
- Otestovat si, zda je použito zabezpečené připojení k internetu a také si otestovat oblíbené webové služby například pomocí nástroje na www.bezpecnedomeny.cz.

On-line komunikace

Usnadnění komunikace prostřednictvím internetu s sebou nese i jistá rizika a je třeba s nimi počítat. Obezřetnost při posílání citlivějšího obsahu, jako jsou osobní data či soukromé materiály, je proto na místě, je tedy důležité:

- Rozmyslet si, co na internetu uživatel, komu co posílá a do jaké míry chrání svoje soukromí.
- Nepotvrzovat nic, co uživatel nezná, jelikož je možnost odeslání svých osobních informací do cizích rukou.
- Zvážit, zda je nutné zveřejňovat telefonní číslo nebo adresu.
- Neposílat nikomu žádné své fotografie.
- V žádném případě neposkytovat nikomu osobní materiály, i když kontakt na druhé straně uživatel, kdykoli se může stát, že informace zveřejní.

Emaily

Stejně jako je tomu všude v prostředí internetu, jsou i s e-mailovou schránkou spojena určitá rizika. Je tedy důležité dodržovat několik bezpečnostních rad:

- Mazat nevyžádanou poštu, neotevírat ji a neodpovídat na ni, ani když si uživatel přeje být odstraněn z distribučního listu, jakmile totiž uživatel odpoví, tak potvrdí odesílateli, že jeho účet je aktivní.
- Nevyplňovat formuláře v e-mailech, které žádají o osobní nebo finanční informace.
- Pokud se uživatel připojuje k e-mailu jinde než na svém osobním počítači v zabezpečené síti, je třeba použít vyšší úroveň zabezpečení.
- Neotevírat jakoukoli příchozí poštu.
- Nezveřejňovat zbytečně svou e-mailovou adresu na internetu.
- Neposílat přihlašovací údaje e-mailem.

Sociální sítě

Sociální sítě slouží k setkávání, k diskusím, chatování a sdílení vlastního obsahu. Tím však uživatelé často přestávají být anonymní. Proto je důležité, seznámit se s potenciálními riziky a myslet na ně při svém pohybu na sociálních sítích a dbát několika jednoduchých rad:

- Zkontrolovat si podmínky užívání služby.
- Zveřejňovat jen údaje, které uživatel považuje za nezbytně nutné.
- Neposílat nikomu své fotografie a osobní informace.

7.2 Zásady zpracování osobních údajů pro provozovatele webových služeb

Zde je uvedeno několik zásad, které by měli provozovatelé webových služeb respektovat a popřípadě se jimi řídit:

Práva uživatelů

Každý provozovatel by měl být seznámen s veškerými právy uživatelů jeho služeb a vždy jednat tak, aby tato práva žádným způsobem nepoškodil. Měl by znát zákon o ochraně osobních údajů a primárně se jím řídit. Zde je uvedeno několik jednoduchých a důležitých rad, kterými by se mohli provozovatelé dále inspirovat:

- Vždy se řídit zákonem č.101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.
- Provozovatel musí chránit práva uživatele údajů.

- Uživatel musí být informován o tom, pro jaký účel zpracování a jaké osobní údaje může provozovatel zpracovávat.
- Zpracovávat pouze ty údaje, na které má provozovatel právo.
- Veškeré údaje zpracovávat s vědomím uživatele a s jeho souhlasem.
- Pokud si uživatel přeje své osobní údaje z webu smazat, je třeba provozovatelem toto přání respektovat.
- Provozovatel může zpřístupnit osobní údaje uživatelů třetím osobám pouze v souladu se zákonem, jinak jen se souhlasem uživatele.
- Provozovatel musí zpracovávat osobní údaje uživatelů služeb pouze k zákonným účelům a účelům, ke kterým vyslovil uživatel souhlas.

Uchovávání, aktualizace a vymazání údajů

- Uchovávat pouze údaje určené pro obchodní účely.
- V případě aktualizace údajů informovat a dotazovat se uživatele na jejich opravení.
- Veškeré údaje uchovávat pouze po dobu trvání závazku mezi uživatelem a poskytovatelem webových služeb.
- Každý uživatel údajů má právo na přístup k osobním údajům a právo na opravu osobních údajů.
- Všechny nepotřebné údaje mazat.

Přístup k osobním údajům uživatelů

K osobním údajům by měly mít přístup pouze provozovatel (správce), jehož funkce a kompetence zahrnují manipulaci s nimi a osoby, které jsou ve vztahu k němu v pracovně právním poměru.

- Správce nebo provozovatel musí chránit data svých uživatelů.
- Přístup a nakládání s osobními údaji zpracovávanými provozovatelem (správcem) musí podléhat bezpečnostním předpisům provozovatele.
- Správce musí zpracovávat pouze údaje, ke kterým mu dal uživatel souhlas.
- Pokud správce nemá souhlas uživatele, tyto údaje by měl zlikvidovat.
- Správce nesmí osobní údaje uživatele předávat jiné osobě.
- Správce zpracovává pouze údaje, které získal v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
- Správce nesmí shromažďovat osobní údaje pod záminkou jiného účelu.
- Správce nesmí shromažďovat osobní údaje, které získal k rozdílným účelům.

- Bez souhlasu uživatele může správce zpracovávat pouze údaje určené k archivnictví.
- Pokud správce poruší povinnosti stanovené zákonem, musí upozornit uživatele a ukončit zpracování osobních údajů.

Zpracování osobních údajů

- Zpracování údajů by mělo být určeno pouze k shromažďování, zpracovávání nebo používání údajů, které jsou potřebné.
- Při zpracovávání osobních údajů musí být chráněna osobní práva osob poskytujících údaje.
- Osobní údaje mohou být zpracovány pouze v rámci zákona nebo dohody s uživatelem, nebo pokud s tím uživatel poskytující údaje souhlasil.
- Osobní údaje mohou být zpracovány pouze pro účely, pro které byly původně shromážděny a pokud účel povoluje zákon, dohoda nebo pokud s tím uživatel souhlasil.
- Provozovatelé webových služeb by se měli při zpracování údajů řídit především zákonem na ochranu osobních údajů.
- Pokud chce uživatel vědět informace o zpracování osobních údajů, musí mu provozovatel tuto informaci sdělit.

ZÁVĚR

Osobní údaje jsou pro každého člověka velmi důležité. Provází nás celým životem už od narození. Díky nim můžeme například cestovat, vzdělávat se a v každém případě prokazovat svoji identitu. Každý člověk je jiný a s ním jsou i jeho osobní údaje unikátní. Cílem této bakalářské práce tedy bylo pojem osobní údaj charakterizovat, abychom mohli osobní údaje sami identifikovat a na základě této identifikace tyto údaje chránit. Dále jsem chtěla poukázat na to, jak efektivně své údaje chránit a stanovit několik nejčastějších rad a doporučení jak pro veřejnost, tak i pro provozovatele webových služeb. Při zpracovávání mojí bakalářské práce jsem se snažila postupovat tak, aby konečný výsledek byl co nejlepší, analyzovat ochranu osobních údajů v právní úpravě i v praxi. Dle mého názoru se jedná o velmi složitý obor a nesmí se podceňovat.

Při psaní práce jsem vycházela především ze zákona o ochraně osobních údajů, z knih odborníků, kteří se problémem osobních údajů zabývají a z elektronických zdrojů publikovaných na internetu. Práce na tomto dokumentu byla pro mne velkým přínosem a v průběhu jeho zpracovávání jsem získala mnoho nových poznatků. Snažila jsem se nahlédnout na problematiku z právního i technického hlediska. Doufám, že tato práce byla alespoň minimálním přínosem k pochopení a řešení problematiky ochrany osobních údajů na webu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Veřejná správa ke vztahu k občanům: Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. In: *Zákony V. Český Těšín*: PORADCE, s.r.o., 2014, s. 106-118. ISSN 1802-8306. Dostupné také z: <http://www.i-poradce.cz/SubPages/OtvorDokument/Clanok.aspx?idclanok=139474>.
- [2] MATOUŠOVÁ, Miroslava. Ochrana osobních údajů: v otázkách a odpovědích. ASPI Publishing, 2005. 157 s. ISBN 80-7357-037-8.
- [3] MATES, Pavel. *Ochrana osobních údajů*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2002, 73 s. ISBN 80-246-0469-8.
- [4] MATOUŠOVÁ, Miroslava, Ladislav HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana: Knižka pro praxi*. Vyd. 1. Praha 3: ASPI, 2003. ISBN 80-86395-50-2.
- [5] Úřad pro ochranu osobních údajů: *STANOVISKO č. 12/2012* [online]. [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: http://www.uouu.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=200144&id_dokumenty=9199[6]
- [6] SMEJKAL, Vladimír, Tomáš SOKOL a Martin VLČEK. *Počítačové právo*. Vyd. 1. Praha: SEVT, 1995. ISBN 3406387306.
- [7] ŠALAMOUN, Michal. Ochrana osobních údajů v teorii i praxi. *Ochrana osobních údajů* [online]. [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: http://www.oou.cz/index.php?file=nastroje_k_ochrane_osobnich_dat_kniha>.
- [8] *Ochrana osobních údajů. Proč se zabývat ochranou osobních údajů?* [online]. [cit. 2014-05-10]. Dostupný z: http://www.oou.cz/index.php?file=ochrana_dat_proc_chranit_osobni_udaje>. Proč chránit osobní údaje?. In: *Ochrana osobních údajů* [online]. [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: <http://www.oou.cz/zacinamesochranou/procchranitosobniudaje>
- [9] MATOUŠOVÁ, Miroslava a Ladislav HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008, 455 s. Právní rukověť (ASPI). ISBN 978-80-7357-322-5.
- [10] MAŠTALKA, Jiří a Eva JANEČKOVÁ. *Osobní údaje, právo a my: vybrané otázky*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, xiv, 212 s. Beckova edice ABC. ISBN 978-807-4000-331.

- [11] REISCHL, Gerald. *Sběratelé elektronických dat pod lupou*. Vyd. 1. Překlad Alena Bezděková. Praha: Knižní klub, 2001, 254 s. Beckova edice ABC. ISBN 80-242-0514-9.
- [12] KUŽÍLEK, Oldřich. *Svoboda informací: Svobodný přístup k informacím v právním řádu České republiky*. 1.vyd. Praha: Linde, 2002, 182 s. ISBN 80-720-1318-1.
- [13] BARTÍK, Václav a Eva JANEČKOVÁ. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi: vybrané otázky*. 2. vyd. Praha: Linde, 2010, 263 s. Praktická právnická příručka. ISBN 978-80-7201-817-8.
- [14] JAKOB, Ondřej, Mgr. Ministerstvo financí upozorňuje na množící se případy zneužití identifikačních údajů („ukradená identita“). In: *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2012/2012-05-03-tiskova-zprava-5110-5110>
- [15] PŘICHYSTAL, Oldřich, Ing. Samy a obrana proti nim. In: *Počítačové sítě Novell* [online]. [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: http://www.prichystal.cz/Archiv_c/NovNews/Spamy_nn/spamy_nn.htm
- [16] Procházení webu: Phishing. In: *Bezpečný internet* [online]. [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: <http://www.bezpecnyinternet.cz/zacatecnik/prochazeni-webu/phishing.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ZOOÚ Zákon na ochranu osobních údajů

ÚOOÚ Úřad pro ochranu osobních údajů

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Výsledky ankety, otázka č. 1.....	30
Obrázek č. 2: Výsledky ankety, otázka č. 2.....	30
Obrázek č. 3: Výsledky ankety, otázka č. 3.....	30
Obrázek č. 4: Výsledky ankety, otázka č. 5.....	31
Obrázek č. 5: Výsledky ankety, otázka č. 6.....	32
Obrázek č. 6: Výsledky ankety, otázka č. 7.....	32
Obrázek č. 7: Výsledky ankety, otázka č. 8.....	32
Obrázek č. 8: Výsledky ankety, otázka č. 9.....	33
Obrázek č. 9: PrintScreen registrace na Alza.cz.....	38
Obrázek č. 10: PrintScreen registrace na Mall.cz.....	40
Obrázek č. 11: PrintScreen registrace na Email.seznam.cz.....	41
Obrázek č. 12: PrintScreen registrace na Gmail.com.....	43
Obrázek č. 13: PrintScreen registrace na Google+.....	44
Obrázek č. 14: PrintScreen registrace na Facebook.....	46

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Anketa pro veřejnost: Ochrana osobních údajů na webu – dotazníkové šetření k bakalářské práci

Příloha č. 2: Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů (text)

PŘÍLOHA P I: ANKETA PRO VEŘEJNOST: OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ NA WEBU – DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Ochrana osobních údajů na webu - dotazníkové šetření k bakalářské práci

* Required

Pohlaví *

- Žena
 Muž

Věk *

- Do 25 let včetně
 26-40 let
 Více než 40 let

Víte, co vše si lze představit pod pojmem "osobní údaje"? *

- Ano
 Ne

Vypište prosím všechny osobní údaje, které znáte. *

Máte problém se zadáváním osobních údajů na web? *

- Ano
 Ne

Čtete si před zadáním svých údajů na web podmínky pro ochranu osobních údajů? *

- Ano
 Ne

Zajímáte se, jak se nakládá s Vašimi osobními údaji? *

- Ano
 Ne

Jsou podle Vás osobní údaje snadno zneužitelné? *

- Ano
 Ne

Stalo se Vám, že byly Vaše osobní údaje zneužity? *

(např. Vás kdokoli kontaktoval z neznámého čísla za účelem jakékoli nabídky, apod.)

- Ano
 Ne

Pokud byly Vaše údaje zneužity, jakým způsobem se tak stalo? *

Jakými způsoby lze dle Vašeho názoru osobní údaje dále zneužít? *

PŘÍLOHA P II: ZÁKON Č. 101/2000 SB., O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ

101/2000 Sb.

ZÁKON
ze dne 4. dubna 2000

o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů

ve znění zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 177/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 107/2002 Sb., zákona č. 310/2002 Sb., zákona č. 517/2002 Sb., zákona č. 439/2004 Sb., zákona č. 480/2004 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 267/2006, zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 41/2009, zákona č. 52/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 468/2011 Sb. a zákona č. 64/2014 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

HLAVA I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon v souladu s právem Evropských společenství, 1) mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, 1a) a k naplnění práva každého na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromí upravuje práva a povinnosti při zpracování osobních údajů a stanoví podmínky, za nichž se uskutečňuje předání osobních údajů do jiných států.

§ 2

(1) Zřizuje se Úřad pro ochranu osobních údajů se sídlem v Praze (dále jen „Úřad“).

(2) Úřadu jsou svěřeny kompetence ústředního správního úřadu pro oblast ochrany osobních údajů v rozsahu stanoveném tímto zákonem a další kompetence stanovené zvláštním právním předpisem¹⁾, mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu, a přímo použitelnými předpisy Evropských společenství.

(3) Úřad vykonává působnost dozorového úřadu pro oblast ochrany osobních údajů vyplývající z mezinárodních smluv, které jsou součástí právního řádu.

§ 3

Působnost zákona

(1) Tento zákon se vztahuje na osobní údaje, které zpracovávají státní orgány, orgány územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci, jakož i fyzické a právnické osoby.

(2) Tento zákon se vztahuje na veškeré zpracovávání osobních údajů, ať k němu dochází automatizovaně nebo jinými prostředky.

(3) Tento zákon se nevztahuje na zpracování osobních údajů, které provádí fyzická osoba výlučně pro osobní potřebu.

(4) Tento zákon se nevztahuje na nahodilé shromažďování osobních údajů, pokud tyto údaje nejsou dále zpracovávány.

(5) Tento zákon se dále vztahuje na zpracování osobních údajů,

a) jestliže se právní řád České republiky použije přednostně na základě mezinárodního práva veřejného, i když správce není usazen na území České republiky,

b) jestliže správce, který je usazen mimo území Evropské unie, provádí zpracování na území České republiky a nejedná se pouze o předání osobních údajů přes území Evropské unie; v tomto případě je správce povinen zmocnit postupem podle § 6 na území České republiky zpracovatele.

Jestliže zpracování provádí správce prostřednictvím svých organizačních jednotek umístěných na území Evropské unie, musí zajistit, že tyto organizační jednotky budou zpracovávat osobní údaje v souladu s národním právem příslušného členského státu Evropské unie.

(6) Ustanovení § 5 odst. 1 a § 11 a 12 se nepoužijí pro zpracování osobních údajů nezbytných pro plnění povinností správce stanovených zvláštními zákony pro zajištění

a) bezpečnosti České republiky, 4)

b) obrany České republiky, 5)

c) veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, 6)

d) předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, 7)

e) významného hospodářského zájmu České republiky nebo Evropské unie, 8)

f) významného finančního zájmu České republiky nebo Evropské unie, kterým je zejména stabilita finančního trhu a měny, fungování peněžního oběhu a platebního styku, jakož i rozpočtová a daňová opatření, 9)

g) výkonu kontroly, dozoru, dohledu a regulace spojených s výkonem veřejné moci v případech uvedených v písmenech c), d), e) a f), 10) nebo

h) činností spojených se zpřístupňováním svazků bývalé Státní bezpečnosti. 10a)

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu,
- b) citlivým údajem osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů,
- c) anonymním údajem takový údaj, který buď v původním tvaru nebo po provedeném zpracování nelze vztáhnout k určenému nebo určitelnému subjektu údajů,
- d) subjektem údajů fyzická osoba, k níž se osobní údaje vztahují,
- e) zpracováním osobních údajů jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace,
- f) shromažďováním osobních údajů systematický postup nebo soubor postupů, jehož cílem je získání osobních údajů za účelem jejich dalšího uložení na nosič informací pro jejich okamžité nebo pozdější zpracování,
- g) uchováváním osobních údajů udržování údajů v takové podobě, která je umožňuje dále zpracovávat,
- h) blokováním operace nebo soustava operací, kterými se na stanovenou dobu omezí způsob nebo prostředky zpracování osobních údajů, s výjimkou nezbytných zásahů,
- i) likvidací osobních údajů se rozumí fyzické zničení jejich nosiče, jejich fyzické vymazání nebo jejich trvalé vyloučení z dalších zpracování,
- j) správcem každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj. Zpracováním osobních údajů může správce zmocnit nebo pověřit zpracovatele, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,
- k) zpracovatelem každý subjekt, který na základě zvláštního zákona nebo pověření správcem zpracovává osobní údaje podle tohoto zákona,
- l) zveřejněným osobním údajem osobní údaj zpřístupněný zejména hromadnými sdělovacími prostředky, jiným veřejným sdělením nebo jako součást veřejného seznamu,
- m) evidencí nebo datovým souborem osobních údajů (dále jen „datový soubor“) jakýkoliv soubor osobních údajů uspořádaný nebo zpřístupnitelný podle společných nebo zvláštních kritérií,

n) souhlasem subjektu údajů svobodný a vědomý projev vůle subjektu údajů, jehož obsahem je svolení subjektu údajů se zpracováním osobních údajů,

o) příjemcem každý subjekt, kterému jsou osobní údaje zpřístupněny; za příjemce se nepovažuje subjekt, který zpracovává osobní údaje podle § 3 odst. 6 písm. g).

HLAVA II

PRÁVA A POVINNOSTI PŘI ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

§ 5

(1) Správce je povinen

a) stanovit účel, k němuž mají být osobní údaje zpracovány,

b) stanovit prostředky a způsob zpracování osobních údajů,

c) zpracovat pouze přesné osobní údaje, které získal v souladu s tímto zákonem. Je-li to nezbytné, osobní údaje aktualizuje. Zjistí-li správce, že jím zpracované osobní údaje nejsou s ohledem na stanovený účel přesné, provede bez zbytečného odkladu přiměřená opatření, zejména zpracování blokuje a osobní údaje opraví nebo doplní, jinak osobní údaje zlikviduje. Nepřesné osobní údaje lze zpracovat pouze v mezích uvedených v § 3 odst. 6. 11) Nepřesné osobní údaje se musí označit. Informaci o blokování, opravě, doplnění nebo likvidaci osobních údajů je správce povinen bez zbytečného odkladu předat všem příjemcům,

d) shromažďovat osobní údaje odpovídající pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro naplnění stanového účelu,

e) uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Po uplynutí této doby mohou být osobní údaje uchovávány pouze pro účely státní statistické služby, pro účely vědecké a pro účely archivnictví. Při použití pro tyto účely je třeba dbát práva na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů a osobní údaje anonymizovat, jakmile je to možné,

f) zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny. Zpracovávat k jinému účelu lze osobní údaje jen v mezích ustanovení § 3 odst. 6, nebo pokud k tomu dal subjekt údajů předem souhlas,

g) shromažďovat osobní údaje pouze otevřeně; je vyloučeno shromažďovat údaje pod záminkou jiného účelu nebo jiné činnosti,

h) nesdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům.

(2) Správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů. Bez tohoto souhlasu je může zpracovávat,

a) jestliže provádí zpracování nezbytné pro dodržení právní povinnosti správce, 12)

b) jestliže je zpracování nezbytné pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro jednání o uzavření nebo změně smlouvy uskutečněné na návrh subjektu údajů,

c) pokud je to nezbytně třeba k ochraně životně důležitých zájmů subjektu údajů. V tomto případě je třeba bez zbytečného odkladu získat jeho souhlas. Pokud souhlas není dán, musí správce ukončit zpracování a údaje zlikvidovat,

d) jedná-li se o oprávněně zveřejněné osobní údaje v souladu se zvláštním právním předpisem. 13) Tím však není dotčeno právo na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů,

e) pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života,

f) pokud poskytuje osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři či zaměstnanci veřejné správy, které vypoovídají o jeho veřejné anebo úřední činnosti, o jeho funkčním nebo pracovním zařazení, nebo,

g) jedná-li se o zpracování výlučně pro účely archivnictví podle zvláštního zákona.

(3) Provádí-li správce zpracování osobních údajů na základě zvláštního zákona, 12) je povinen dbát práva na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů.

(4) Subjekt údajů musí být při udělení souhlasu informován o tom, pro jaký účel zpracování a k jakým osobním údajům je souhlas dáván, jakému správci a na jaké období. Souhlas subjektu údajů se zpracováním osobních údajů musí být správce schopen prokázat po celou dobu zpracování.

(5) Provádí-li správce nebo zpracovatel zpracování osobních údajů za účelem nabízení obchodu nebo služeb subjektu údajů, lze pro tento účel použít jméno, příjmení a adresu subjektu údajů, pokud tyto údaje byly získány z veřejného seznamu nebo v souvislosti se svojí činností jakožto správce nebo zpracovatele. Správce nebo zpracovatel však nesmí uvedené údaje dále zpracovávat, pokud s tím subjekt údajů vyslovil nesouhlas. Nesouhlas se zpracováním je nutné vyjádřit písemně. Bez souhlasu subjektu údajů nelze k uvedeným údajům přiřazovat další osobní údaje.

(6) Správce, který zpracovává osobní údaje podle odstavce 5, může tyto údaje předat jinému správci pouze za splnění těchto podmínek:

a) údaje subjektu údajů byly získány v souvislosti s činností správce nebo se jedná o zveřejněné osobní údaje,

b) údaje budou využívány pouze za účelem nabízení obchodu a služeb,

c) subjekt údajů byl o tomto postupu správce předem informován a nevyslovil s tímto postupem nesouhlas.

(7) Jiný správce, kterému byly předány údaje podle odstavce 6, nesmí tyto údaje předávat jiné osobě.

(8) Nesouhlas se zpracováním podle odstavce 6 písm. c) musí subjekt údajů učinit písemně. Správce je povinen informovat každého správce, kterému předal jméno, příjmení a adresu subjektu údajů, o tom, že subjekt údajů vyslovil nesouhlas se zpracováním.

(9) Za účelem vyloučení možnosti, že jméno, příjmení a adresa subjektu údajů budou opakovaně použity k nabídce obchodu a služeb, je správce oprávněn dále zpracovávat pro svoji vlastní potřebu jméno, příjmení a adresu subjektu údajů přesto, že subjekt údajů vyslovil nesouhlas podle odstavce 5.

Pokud zmocnění nevyplývá z právního předpisu, musí správce se zpracovatelem uzavřít smlouvu o zpracování osobních údajů. Smlouva musí mít písemnou formu. Musí v ní být zejména výslovně uvedeno, v jakém rozsahu, za jakým účelem a na jakou dobu se uzavírá a musí obsahovat záruky zpracovatele o technickém a organizačním zabezpečení ochrany osobních údajů.

§ 7

Povinnosti stanovené v § 5 platí obdobně také pro zpracovatele.

§ 8

Jestliže zpracovatel zjistí, že správce porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem, je povinen jej na to neprodleně upozornit a ukončit zpracování osobních údajů. Pokud tak neučiní, odpovídá za škodu, která subjektu údajů vznikla, společně a nerozdílně se správcem údajů. Tím není dotčena jeho odpovědnost podle tohoto zákona.

§ 9

Citlivé údaje

Citlivé údaje je možné zpracovávat, jen jestliže

- a) subjekt údajů dal ke zpracování výslovný souhlas. Subjekt údajů musí být při udělení souhlasu informován o tom, pro jaký účel zpracování a k jakým osobním údajům je souhlas dáván, jakému správci a na jaké období. Existenci souhlasu subjektu údajů se zpracováním osobních údajů musí být správce schopen prokázat po celou dobu zpracování. Správce je povinen předem subjekt údajů poučit o jeho právech podle § 12 a 21,
- b) je to nezbytné v zájmu zachování života nebo zdraví subjektu údajů nebo jiné osoby nebo odvrácení bezprostředního závažného nebezpečí hrozícího jejich majetku, pokud není možno jeho souhlas získat zejména z důvodů fyzické, duševní či právní nezpůsobilosti, v případě, že je nezvěstný nebo z jiných podobných důvodů. Správce musí ukončit zpracování údajů, jakmile pominou uvedené důvody, a údaje musí zlikvidovat, ledaže by subjekt údajů dal k dalšímu zpracování souhlas,
- c) se jedná o zpracování při poskytování zdravotních služeb, ochrany veřejného zdraví, zdravotního pojištění a výkon státní správy v oblasti zdravotnictví podle zvláštního zákona 15) nebo se jedná o posuzování zdravotního stavu v jiných případech stanovených zvláštním zákonem, 15a)
- d) je zpracování nezbytné pro dodržení povinností a práv správce odpovědného za zpracování v oblasti pracovního práva a zaměstnanosti, stanovené zvláštním zákonem, 16)
- e) jde o zpracování, které sleduje politické, filosofické, náboženské nebo odborové cíle, prováděné v rámci oprávněné činnosti občanského sdružení, nadace nebo jiné právnické osoby nevýdělečné povahy (dále jen „sdružení“), a které se týká pouze členů sdružení nebo osob, se kterými je sdružení v opakujícím se kontaktu souvisejícím s oprávněnou činností sdružení, a osobní údaje nejsou zpřístupňovány bez souhlasu subjektu údajů,
- f) se jedná o údaje podle zvláštního zákona nezbytné pro provádění nemocenského pojištění, důchodového pojištění (zabezpečení), státní sociální podpory a dalších státních sociálních dávek, sociálních služeb, sociální péče, pomoci v hmotné nouzi a sociálně-právní ochrany dětí, a při zajištění ochrany těchto údajů v souladu se zákonem,

g) se zpracování týká osobních údajů zveřejněných subjektem údajů,

h) je zpracování nezbytné pro zajištění a uplatnění právních nároků,

ch) jsou zpracovány výlučně pro účely archivnictví podle zvláštního zákona, nebo

i) se jedná o zpracování podle zvláštních zákonů při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách.

§ 10

Při zpracování osobních údajů správce a zpracovatel dbá, aby subjekt údajů neutrpěl újmu na svých právech, zejména na právu na zachování lidské důstojnosti, a také dbá na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů.

§ 11

(1) Správce je při shromažďování osobních údajů povinen subjekt údajů informovat o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, nejsou-li subjektu údajů tyto informace již známy. Správce musí subjekt údajů informovat o jeho právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21.

(2) V případě, kdy správce zpracovává osobní údaje získané od subjektu údajů, musí subjekt údajů poučit o tom, zda je poskytnutí osobního údaje povinné či dobrovolné. Je-li subjekt údajů povinen podle zvláštního zákona osobní údaje pro zpracování poskytnout, poučí jej správce o této skutečnosti, jakož i o následcích odmítnutí poskytnutí osobních údajů.

(3) Informace a poučení podle odstavce 1 není povinen správce poskytovat v případech, kdy osobní údaje nezískal od subjektu údajů, pokud

a) zpracovává osobní údaje výlučně pro účely výkonu státní statistické služby, vědecké nebo archivní účely a poskytnutí takových informací by vyžadovalo neúměrné úsilí nebo nepřiměřeně vysoké náklady; nebo pokud ukládání na nosiče informací nebo zpřístupnění je výslovně stanoveno zvláštním zákonem. V těchto případech je správce povinen přijmout potřebná opatření proti neoprávněnému zasahování do soukromého a osobního života subjektu údajů,

b) zpracování osobních údajů mu ukládá zvláštní zákon nebo je takových údajů třeba k uplatnění práv a povinností vyplývajících ze zvláštních zákonů,

c) zpracovává výlučně oprávněně zveřejněné osobní údaje, nebo

d) zpracovává osobní údaje získané se souhlasem subjektu údajů.

(4) Předchozími ustanoveními nejsou dotčena práva subjektu údajů požadovat informace podle zvláštních zákonů. 18)

(5) Při zpracování osobních údajů podle § 5 odst. 2 písm. e) a § 9 písm. h) je správce povinen bez zbytečného odkladu subjekt údajů informovat o zpracování jeho osobních údajů.

(6) Žádné rozhodnutí správce nebo zpracovatele, jehož důsledkem je zásah do právních a právem chráněných zájmů subjektu údajů, nelze bez ověření vydat nebo učinit výlučně na základě automatizovaného zpracování osobních údajů. To neplatí v případě, že takové rozhodnutí bylo učiněno ve prospěch subjektu údajů a na jeho žádost.

(7) Informační povinnost upravenou v § 11 může za správce plnit zpracovatel.

§ 12

Přístup subjektu údajů k informacím

(1) Požádá-li subjekt údajů o informaci o zpracování svých osobních údajů, je mu správce povinen tuto informaci bez zbytečného odkladu předat.

(2) Obsahem informace je vždy sdělení o

a) účelu zpracování osobních údajů,

b) osobních údajích, případně kategoriích osobních údajů, které jsou předmětem zpracování, včetně veškerých dostupných informací o jejich zdroji,

c) povaze automatizovaného zpracování v souvislosti s jeho využitím pro rozhodování, jestliže jsou na základě tohoto zpracování činěny úkony nebo rozhodnutí, jejichž obsahem je zásah do práva a oprávněných zájmů subjektu údajů,

d) příjemci, případně kategoriích příjemců.

(3) Správce má právo za poskytnutí informace požadovat přiměřenou úhradu nepřevyšující náklady nezbytné na poskytnutí informace.

(4) Povinnost správce poskytnout informace subjektu údajů upravenou v § 12 může za správce plnit zpracovatel.

Povinnosti osob při zabezpečení osobních údajů

§ 13

(1) Správce a zpracovatel jsou povinni přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Tato povinnost platí i po ukončení zpracování osobních údajů.

(2) Správce nebo zpracovatel je povinen zpracovat a dokumentovat přijatá a provedená technicko-organizační opatření k zajištění ochrany osobních údajů v souladu se zákonem a jinými právními předpisy.

(3) V rámci opatření podle odstavce 1 správce nebo zpracovatel posuzuje rizika týkající se

a) plnění pokynů pro zpracování osobních údajů osobami, které mají bezprostřední přístup k osobním údajům,

b) zabránění neoprávněným osobám přistupovat k osobním údajům a k prostředkům pro jejich zpracování,

c) zabránění neoprávněnému čtení, vytváření, kopírování, přenosu, úpravě či vymazání záznamů obsahujících osobní údaje a

d) opatření, která umožní určit a ověřit, komu byly osobní údaje předány.

(4) V oblasti automatizovaného zpracování osobních údajů je správce nebo zpracovatel v rámci opatření podle odstavce 1 povinen také

a) zajistit, aby systémy pro automatizovaná zpracování osobních údajů používaly pouze oprávněné osoby,

b) zajistit, aby fyzické osoby oprávněné k používání systémů pro automatizovaná zpracování osobních údajů měly přístup pouze k osobním údajům odpovídajícím oprávnění těchto osob, a to na základě zvláštních uživatelských oprávnění zřízených výlučně pro tyto osoby,

c) pořizovat elektronické záznamy, které umožní určit a ověřit, kdy, kým a z jakého důvodu byly osobní údaje zaznamenány nebo jinak zpracovány a

d) zabránit neoprávněnému přístupu k datovým nosičům.

§ 14

Zaměstnanci správce nebo zpracovatele a jiné osoby, které zpracovávají osobní údaje na základě smlouvy se správcem nebo zpracovatelem, mohou zpracovávat osobní údaje pouze za podmínek a v rozsahu správcem nebo zpracovatelem stanoveném.

§ 15

(1) Zaměstnanci správce nebo zpracovatele, jiné fyzické osoby, které zpracovávají osobní údaje na základě smlouvy se správcem nebo zpracovatelem, a další osoby, které v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přicházejí do styku s osobními údaji u správce nebo zpracovatele, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o osobních údajích a o bezpečnostních opatřeních, jejichž zveřejnění by ohrozilo zabezpečení osobních údajů. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení zaměstnání nebo příslušných prací.

(2) Ustanovením předchozího odstavce není dotčena povinnost zachovávat mlčenlivost podle zvláštních zákonů. 19)

(3) Povinnost zachovávat mlčenlivost se nevztahuje na informační povinnost podle zvláštních zákonů. 20)

§ 16

Oznamovací povinnost

(1) Ten, kdo hodlá jako správce zpracovávat osobní údaje nebo změnit registrované zpracování podle tohoto zákona, s výjimkou zpracování uvedených v § 18, je povinen tuto skutečnost písemně oznámit Úřadu před zpracováním osobních údajů.

(2) Oznámení musí obsahovat tyto informace:

a) identifikační údaje správce, u fyzické osoby, která není podnikatelem, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu, u jiných subjektů obchodní firmu nebo název, sídlo a

identifikační číslo osoby, pokud bylo přiděleno, a jméno, popřípadě jména, a příjmení osob, které jsou jejich statutárními zástupci,

b) účel nebo účely zpracování,

c) kategorie subjektů údajů a osobních údajů, které se těchto subjektů týkají,

d) zdroje osobních údajů,

e) popis způsobu zpracování osobních údajů,

f) místo nebo místa zpracování osobních údajů,

g) příjemce nebo kategorie příjemců,

h) předpokládaná předání osobních údajů do jiných států,

i) popis opatření k zajištění ochrany osobních údajů podle § 13.

(3) Obsahuje-li oznámení všechny náležitosti podle odstavce 2 a není-li zahájeno řízení podle § 17 odst. 1, lze po uplynutí lhůty 30 dnů ode dne doručení oznámení zahájit zpracování osobních údajů. Úřad v takovém případě zapíše informace uvedené v oznámení do registru.

(4) Neobsahuje-li oznámení všechny náležitosti podle odstavce 2, Úřad neprodleně zašle oznamovateli výzvu, v níž upozorní na chybějící nebo nedostatečné informace a stanoví lhůtu k doplnění oznámení. V případě doplnění oznámení začíná běžet lhůta podle odstavce 3 dnem doručení doplnění oznámení. V případě, že Úřad neobdrží doplnění oznámení ve stanovené lhůtě, nahlíží na učiněné oznámení tak, jako by nebylo podáno.

(5) O provedení registrace vydá Úřad na žádost správce osvědčení, které obsahuje datum vyhotovení, číslo jednací, jméno, příjmení a podpis osoby, která osvědčení vydala, otisk úředního razítka, identifikační údaje správce a účel zpracování.

(6) Je-li podle odstavce 1 oznámeno zpracování, které je předmětem kontroly, Úřad registraci neprovede. Úřad registraci provede, jakmile je kontrola ukončena.

§ 17

(1) Vznikne-li z oznámení důvodná obava, že při zpracování osobních údajů by mohlo dojít k porušení tohoto zákona, zahájí Úřad z vlastního podnětu řízení.

(2) Zjistí-li Úřad, že oznámeným zpracováním neporušuje správce podmínky stanovené tímto zákonem, řízení zastaví a provede zápis podle § 16 odst. 3. Nejdříve dnem následujícím po provedení zápisu lze zahájit zpracování osobních údajů. V případě, že oznámené zpracování nesplňuje podmínky stanovené tímto zákonem, zpracování osobních údajů Úřad nepovolí.

§ 17a

(1) Zjistí-li Úřad, že správce, jehož oznámení bylo zapsáno do registru, porušuje podmínky stanovené tímto zákonem, rozhodne o zrušení registrace.

(2) Pomine-li účel, pro který bylo zpracování zaregistrováno, Úřad z vlastního podnětu nebo na žádost správce rozhodne o zrušení registrace.

§ 18

(1) Oznamovací povinnost podle § 16 se nevztahuje na zpracování osobních údajů,

a) které jsou součástí datových souborů veřejně přístupných na základě zvláštního zákona,

b) které správci ukládá zvláštní zákon nebo je takových osobních údajů třeba k uplatnění práv a povinností vyplývajících ze zvláštního zákona, nebo

c) jde-li o zpracování, které sleduje politické, filosofické, náboženské nebo odborové cíle, prováděné v rámci oprávněné činnosti sdružení, a které se týká pouze členů sdružení, nebo osob, se kterými je sdružení v opakujícím se kontaktu souvisejícím s oprávněnou činností sdružení, a osobní údaje nejsou zpřístupňovány bez souhlasu subjektu údajů.

(2) Správce, který provádí zpracování podle § 18 odst. 1 písm. b), je povinen zajistit, aby informace, týkající se zejména účelu zpracování, kategorií osobních údajů, kategorií subjektů údajů, kategorií příjemců a doby uchování, které by byly jinak přístupné prostřednictvím registru vedeného Úřadem podle § 35, byly zpřístupněny, a to i dálkovým přístupem nebo jinou vhodnou formou.

§ 19

Jestliže správce hodlá ukončit svoji činnost, je povinen Úřadu neprodleně oznámit, jak naložil s osobními údaji, pokud se na jejich zpracování vztahuje oznamovací povinnost.

§ 20

Likvidace osobních údajů

(1) Správce nebo na základě jeho pokynu zpracovatel je povinen provést likvidaci osobních údajů, jakmile pomine účel, pro který byly osobní údaje zpracovány, nebo na základě žádosti subjektu údajů podle § 21.

(2) Zvláštní zákon stanoví výjimky týkající se uchovávání osobních údajů pro účely archivnictví a uplatňování práv v občanském soudním řízení, trestním řízení a správním řízení.

Ochrana práv subjektů údajů

§ 21

(1) Každý subjekt údajů, který zjistí nebo se domnívá, že správce nebo zpracovatel provádí zpracování jeho osobních údajů, které je v rozporu s ochranou soukromého a osobního života subjektu údajů nebo v rozporu se zákonem, zejména jsou-li osobní údaje nepřesné s ohledem na účel jejich zpracování, může

a) požádat správce nebo zpracovatele o vysvětlení,

b) požadovat, aby správce nebo zpracovatel odstranil takto vzniklý stav. Zejména se může jednat o blokování, provedení opravy, doplnění nebo likvidaci osobních údajů.

(2) Je-li žádost subjektu údajů podle odstavce 1 shledána oprávněnou, správce nebo zpracovatel odstraní neprodleně závadný stav.

(3) Pokud vznikla v důsledku zpracování osobních údajů subjektu údajů jiná než majetková újma, postupuje se při uplatňování jejího nároku podle zvláštního zákona. 22)

(4) Došlo-li při zpracování osobních údajů k porušení povinností uložených zákonem u správce nebo u zpracovatele, odpovídají za ně společně a nerozdílně.

(5) Správce je povinen bez zbytečného odkladu informovat příjemce o žádosti subjektu údajů podle odstavce 1 a o blokování, opravě, doplnění nebo likvidaci osobních údajů. To neplatí, pokud je informování příjemce nemožné nebo by vyžadovalo neúměrné úsilí.

§ 22

zrušen

§ 23

zrušen

§ 24

zrušen

§ 25

Náhrada škody

V otázkách neupravených tímto zákonem se použije obecná úprava odpovědnosti za škodu. 23) , 24)

§ 26

Povinnosti podle § 21 až 25 se obdobně vztahují i na osoby, které shromáždily osobní údaje neoprávněně.

HLAVA III

PŘEDÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ DO JINÝCH STÁTŮ

§ 27

(1) Volný pohyb osobních údajů nemůže být omezován, pokud jsou údaje předány do členského státu Evropské unie.

(2) Do třetích zemí mohou být osobní údaje předány, pokud zákaz omezování volného pohybu osobních údajů vyplývá z mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas, a kterou je Česká republika vázána, 1a) nebo jsou osobní údaje předány na základě rozhodnutí orgánu Evropské unie. Informace o těchto rozhodnutích zveřejňuje Úřad ve Věstníku.

(3) Není-li podmínka podle odstavců 1 a 2 splněna, může být předání osobních údajů uskutečněno, jestliže správce prokáže, že

- a) předání údajů se děje se souhlasem nebo na základě pokynu subjektu údajů,
- b) jsou v třetí zemi, kde mají být osobní údaje zpracovány, vytvořeny dostatečné zvláštní záruky ochrany osobních údajů, například prostřednictvím jiných právních nebo profesních předpisů a bezpečnostních opatření. Takové záruky mohou být upřesněny zejména smlouvou uzavřenou mezi správcem a příjemcem, pokud tato smlouva zajišťuje uplatnění těchto požadavků nebo pokud smlouva obsahuje smluvní doložky pro předání osobních údajů do třetích zemí zveřejněné ve Věstníku Úřadu,
- c) jde o osobní údaje, které jsou na základě zvláštního zákona součástí datových souborů veřejně přístupných nebo přístupných tomu, kdo prokáže právní zájem; v takovém případě lze osobní údaje zpřístupnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním zákonem,
- d) je předání nutné pro uplatnění důležitého veřejného zájmu vyplývajícího ze zvláštního zákona nebo z mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána,
- e) je předání nezbytné pro jednání o uzavření nebo změně smlouvy, uskutečněné z podnětu subjektu údajů, nebo pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů,
- f) je předání nezbytné pro plnění smlouvy uzavřené v zájmu subjektu údajů mezi správcem a třetí stranou, nebo pro uplatnění jiných právních nároků, nebo
- g) je předání nezbytné pro ochranu práv nebo životně důležitých zájmů subjektu údajů, zejména pro záchranu života nebo pro poskytnutí zdravotních služeb.

(4) Před předáním osobních údajů do třetích zemí podle odstavce 3 je správce povinen požádat Úřad o povolení k předání, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. 25) Při posuzování žádosti Úřad přezkoumá všechny okolnosti související s předáním osobních údajů, zejména zdroj, konečné určení a kategorie předávaných osobních údajů, účel a dobu zpracování, s přihlédnutím k dostupným informacím o právních nebo jiných předpisech upravujících zpracování osobních údajů ve třetí zemi. V povolení k předání Úřad stanoví dobu, po kterou může správce předání provádět. Pokud dojde ke změně podmínek, za kterých bylo povolení vydáno, zejména na základě rozhodnutí orgánu Evropské unie, Úřad toto povolení změní nebo zruší.

HLAVA IV

POSTAVENÍ A PŮSOBNOST ÚŘADU

§ 28

- (1) Úřad je nezávislý orgán. Ve své činnosti postupuje nezávisle a řídí se pouze zákony a jinými právními předpisy.
- (2) Do činnosti Úřadu lze zasahovat jen na základě zákona.
- (3) Činnost Úřadu je hrazena ze samostatné kapitoly státního rozpočtu České republiky.

§ 29

(1) Úřad

- a) provádí dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem při zpracování osobních údajů,

- b) vede registr zpracování osobních údajů,
- c) přijímá podněty a stížnosti na porušení povinností stanovených zákonem při zpracování osobních údajů a informuje o jejich vyřízení,
- d) zpracovává a veřejnosti zpřístupňuje výroční zprávu o své činnosti,
- e) vykonává další působnosti stanovené mu zákonem,
- f) projednává přestupky a jiné správní delikty a uděluje pokuty podle tohoto zákona,
- g) zajišťuje plnění požadavků vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, a z přímo použitelných předpisů Evropských společenství,
- h) poskytuje konzultace v oblasti ochrany osobních údajů,
- i) spolupracuje s obdobnými úřady jiných států, s orgány Evropské unie a s orgány mezinárodních organizací působícími v oblasti ochrany osobních údajů. Úřad v souladu s právem Evropských společenství plní oznamovací povinnost vůči orgánům Evropské unie. 25a)

(2) Při výkonu dozoru ve formě kontroly se postupuje podle zvláštního právního předpisu. 26)

(3) Dozor nad zpracováním osobních údajů, které provádějí zpravodajské služby, stanoví zvláštní právní předpis. 27)

§ 29a

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje Úřadu pro výkon působnosti stanovené tímto zákonem a dalšími právními předpisy

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) adresa místa pobytu,
- d) datum narození.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení,
- b) datum narození,

- c) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- d) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení,

b) datum narození,

c) druh a adresa místa pobytu,

d) číslo a platnost oprávnění k pobytu,

e) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

HLAVA V

ORGANIZACE ÚŘADU

§ 30

- (1) Zaměstnanci Úřadu jsou předseda, inspektoři a další zaměstnanci.
- (2) Kontrolní činnost Úřadu provádějí inspektoři a pověřeni zaměstnanci (dále jen „kontrolující“).
- (3) Na zaměstnance Úřadu se vztahují ustanovení zákoníku práce, pokud tento zákon nestanoví jinak.
- (4) Předseda Úřadu má nárok na plat, náhradu výdajů a naturální plnění jako prezident Nejvyššího kontrolního úřadu podle zvláštního zákona. 26a)
- (5) Inspektoři Úřadu mají nárok na plat, náhradu výdajů a naturální plnění jako členové Nejvyššího kontrolního úřadu podle zvláštního zákona. 26a)
- (6) Platové poměry zaměstnanců Úřadu, s výjimkou předsedy a inspektorů se řídí právními předpisy upravujícími platové poměry zaměstnanců orgánů státní správy. 28)
- (7) Zaměstnancům Úřadu, s výjimkou předsedy a inspektorů přísluší náhrada cestovních výdajů podle zvláštního právního předpisu. 29)

§ 31

Kontrolní činnost Úřadu se provádí na základě kontrolního plánu nebo na základě podnětů a stížností.

§ 32

Předseda Úřadu

- (1) Úřad řídí předseda, kterého jmenuje a odvolává prezident republiky na návrh Senátu Parlamentu České republiky.
- (2) Předseda Úřadu je jmenován na dobu 5 let. Může být jmenován maximálně na 2 po sobě jdoucí období.
- (3) Předsedou Úřadu může být jmenován pouze občan České republiky, který
 - a) je způsobilý k právním úkonům,
 - b) je bezúhonný, splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem 30) a jeho znalosti, zkušenosti a morální vlastnosti jsou předpokladem, že bude svoji funkci řádně zastávat,
 - c) má ukončené vysokoškolské vzdělání.
- (4) Bezúhonnou je pro účel tohoto zákona fyzická osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin nebo i trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti se zpracováním osobních údajů.
- (5) S výkonem funkce předsedy Úřadu je neslučitelná funkce poslance nebo senátora, soudce, státního zástupce, jakákoliv funkce ve veřejné správě, funkce člena orgánů územní samosprávy a členství v politických stranách a hnutích.
- (6) Předseda Úřadu nesmí zastávat jinou placenou funkci, být v dalším pracovním poměru ani vykonávat výdělečnou činnost s výjimkou správy vlastního majetku a činnosti vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké, pokud tato činnost nenarušuje důstojnost nebo neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost Úřadu.
- (7) Z funkce je předseda Úřadu odvolán, přestal-li splňovat některou z podmínek pro jeho jmenování.
- (8) Z funkce může být předseda odvolán také tehdy, jestliže nevykonává po dobu 6 měsíců svoji funkci.

Inspektoři Úřadu

§ 33

- (1) Inspektora jmenuje a odvolává prezident republiky na návrh Senátu Parlamentu České republiky.
- (2) Inspektor je jmenován na období 10 let. Může být jmenován opakovaně.
- (3) Inspektor řídí kontrolu a provádí další úkony, které jsou v působnosti Úřadu.
- (4) Činnosti podle odstavce 3 vykonává 7 inspektorů Úřadu.

§ 34

- (1) Inspektorem může být jmenován občan České republiky, který je způsobilý k právním úkonům, bezúhonný, splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem 30) a má ukončené odborné vysokoškolské vzdělání.

(2) S výkonem funkce inspektora je neslučitelná funkce poslance nebo senátora, soudce, státního zástupce, jakákoliv funkce ve veřejné správě, funkce člena orgánů územní samosprávy a členství v politických stranách a hnutích. Inspektor nesmí zastávat jinou placenou funkci, být v pracovním poměru ani vykonávat výdělečnou činnost s výjimkou správy vlastního majetku a činnosti vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké, pokud tato činnost nenarušuje důstojnost nebo neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost Úřadu.

(3) Z funkce je inspektor odvolán, přestal-li splňovat některou z podmínek pro jeho jmenování.

HLAVA VI

ČINNOST ÚŘADU

§ 35

Registr

(1) Do registru zpracování osobních údajů se k osobám správců zapisují informace z oznámení podle § 16 odst. 2 a datum provedení, případně zrušení registrace.

(2) Informace zapsané do registru, s výjimkou informací uvedených v § 16 odst. 2 písm. e) a i), jsou veřejně přístupné, zejména způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Zrušení registrace podle § 17a oznamuje Úřad ve Věstníku Úřadu.

§ 36

Výroční zpráva

(1) Výroční zpráva Úřadu obsahuje zejména informace o provedené kontrolní činnosti a její zhodnocení, informace a zhodnocení stavu v oblasti zpracovávání a ochrany osobních údajů v České republice a zhodnocení ostatní činnosti Úřadu.

(2) Výroční zprávu předkládá předseda Úřadu pro informaci Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu České republiky a vládě České republiky do 2 měsíců po skončení rozpočtového roku a zveřejňuje ji.

§ 37

Oprávnění kontrolujícího na přístup k informacím

Kontrolující je při kontrole zpracování osobních údajů oprávněn seznamovat se se všemi informacemi v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly, včetně citlivých údajů.

§ 38

Průkaz kontrolujícího

Kontrolující je povinen prokázat se kontrolovanému průkazem, jehož vzor stanoví nařízení vlády a který je současně pověřením ke kontrole.

§ 39

zrušen

Opatření k nápravě

§ 40

Dojde-li k porušení povinnosti stanovené zákonem nebo uložené na jeho základě při zpracování osobních údajů, uloží inspektor opatření k odstranění zjištěných nedostatků a stanoví lhůtu pro jejich odstranění.

§ 40a

Dojde-li k nápravě protiprávního stavu v souladu s uloženým opatřením nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti, může Úřad upustit od uložení pokuty.

§ 41

zrušen

§ 42

zrušen

§ 43

zrušen

HLAVA VII

SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 44

(1) Fyzická osoba, která

a) je ke správci nebo zpracovateli v pracovním nebo jiném obdobném poměru,

b) vykonává pro správce nebo zpracovatele činnosti na základě dohody, nebo

c) v rámci plnění zvláštním zákonem uložených oprávnění a povinností přichází u správce nebo zpracovatele do styku s osobními údaji,

se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost mlčenlivosti (§ 15).

(2) Fyzická osoba se jako správce nebo zpracovatel dopustí přestupku tím, že při zpracování osobních údajů

a) nestanoví účel, prostředky nebo způsob zpracování [§ 5 odst. 1 písm. a) a b)] nebo stanoveným účelem zpracování poruší povinnost nebo překročí oprávnění vyplývající ze zvláštního zákona,

b) zpracovává nepřesné osobní údaje [§ 5 odst. 1 písm. c)],

- c) shromažďuje nebo zpracovává osobní údaje v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu [§ 5 odst. 1 písm. d), f) až h)],
- d) uchovává osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování [§ 5 odst. 1 písm. e)],
- e) zpracovává osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně (§ 5 odst. 2 a § 9),
- f) neposkytne subjektu údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem (§ 11),
- g) odmítne subjektu údajů poskytnout požadované informace (§ 12 a 21),
- h) nepřijme nebo neprovede opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů (§ 13),
- i) nesplní oznamovací povinnost podle tohoto zákona (§ 16 a 27), nebo
- j) neprovede ve stanovené lhůtě uložené opatření k nápravě.

(3) Fyzická osoba se jako správce nebo zpracovatel dopustí přestupku tím, že při zpracování osobních údajů některým ze způsobů podle odstavce 2

- a) ohrozí větší počet osob svým neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života, nebo
- b) poruší povinnosti pro zpracování citlivých údajů (§ 9).

(4) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do výše 100 000 Kč.

(5) Za přestupek podle odstavce 2 lze uložit pokutu do výše 1 000 000 Kč.

(6) Za přestupek podle odstavce 3 lze uložit pokutu do výše 5 000 000 Kč.

§ 44a

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší zákaz zveřejnění osobních údajů stanovený jiným právním předpisem.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

(3) Za přestupek podle odstavce 1 spáchaný tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze uložit pokutu do 5 000 000 Kč.

§ 45

(1) Právníká osoba nebo fyzická osoba podnikající podle zvláštních předpisů se jako správce nebo zpracovatel dopustí správního deliktu tím, že při zpracování osobních údajů

a) nestanoví účel, prostředky nebo způsob zpracování [§ 5 odst. 1 písm. a) a b)], nebo stanoveným účelem zpracování poruší povinnost nebo překročí oprávnění vyplývající ze zvláštního zákona,

b) zpracovává nepřesné osobní údaje [§ 5 odst. 1 písm. c)],

- c) shromažďuje nebo zpracovává osobní údaje v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu [§ 5 odst. 1 písm. d), f) až h)],
- d) uchovává osobní údaje po dobu delší než nezbytnou k účelu zpracování [§ 5 odst. 1 písm. e)],
- e) zpracovává osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně (§ 5 odst. 2 a § 9),
- f) neposkytne subjektu údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem (§ 11),
- g) odmítne subjektu údajů poskytnout požadované informace (§ 12 a 21),
- h) nepřijme nebo neprovede opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů (§ 13),
- i) nesplní oznamovací povinnost podle tohoto zákona (§ 16 a 27),
- j) nevede přehled případů porušení ochrany osobních údajů podle § 88 odst. 7 zákona o elektronických komunikacích, nebo
- k) neprovede ve stanovené lhůtě uložené opatření k nápravě.

(2) Právník jako správce nebo zpracovatel se dopustí správního deliktu tím, že při zpracování osobních údajů některým ze způsobů podle odstavce 1

- a) ohrozí větší počet osob svým neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života, nebo
- b) poruší povinnosti pro zpracování citlivých údajů (§ 9).

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do výše 5 000 000 Kč.

(4) Za správní delikt podle odstavce 2 se uloží pokuta do výše 10 000 000 Kč.

§ 45a

(1) Právník nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že poruší zákaz zveřejnění osobních údajů stanovený jiným právním předpisem.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 spáchaný tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem se uloží pokuta do 5 000 000 Kč.

§ 46

nadpis vypuštěn

(1) Právník osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při rozhodování o výši pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání a k okolnostem, za nichž bylo protiprávní jednání spácháno.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni Úřad.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se použijí ustanovení o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

(7) Pokutu vybírá Úřad. Výnos z pokut je příjmem státního rozpočtu.

HLAVA VIII

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 47

Opatření pro přechodné období

(1) Každý, kdo zpracovává ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona osobní údaje a na něhož se vztahuje povinnost oznámení podle § 16, je povinen tak učinit nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Zpracování osobních údajů prováděné před účinností tohoto zákona je nutno uvést do souladu s tímto zákonem do 31. prosince 2001.

(3) V případě, že kontrolující zjistí porušení povinnosti podle odstavce 2, ustanovení § 46 odst. 1 a 2 se v takovém případě do 31. prosince 2002 nepoužijí.

§ 48

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.

ČÁST DRUHÁ

zrušena

§ 49

zrušen

ČÁST TŘETÍ

§ 50

Novela zákona o svobodném přístupu k informacím

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, se mění takto:

1. V § 2 odstavec 3 včetně poznámky pod čarou č. 1) zní:

„(3) Zákon se nevztahuje na poskytování osobních údajů a informací podle zvláštního právního předpisu. 1)
1) Například zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.“

1) Například zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.“

2. V § 5 odst. 3 se věta druhá nahrazuje větou, která včetně poznámky pod čarou č. 3a) zní:

„Na tyto subjekty se pro tento účel nevztahuje povinnost zamezit sdružování informací podle zvláštního právního předpisu. 3a)

3a) § 5 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.“

3. 3. V § 8 se odstavce 1 a 2 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 5) zrušují.

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

§ 51

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. června 2000, s výjimkou ustanovení § 16, 17 a 35, která nabývají účinnosti dnem 1. prosince 2000.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 439/2004 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Oznámení a rozhodnutí ve věci registrace zpracování osobních údajů podle § 16, 17 a 17a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 450/2001 Sb., podaná a vydaná přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zůstávají v platnosti.

2. Povolení k předání nebo předávání osobních údajů do jiného státu vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pozbývá dnem nabytí účinnosti tohoto zákona platnosti, pokud státem, pro který bylo povolení určeno, je členský stát Evropské unie nebo stát, pro který zákaz omezování volného pohybu osobních údajů vyplývá z vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas, a kterou je Česká republika vázána. Povolení k předání nebo předávání osobních údajů do státu, který není uveden v předchozí větě, vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zůstává v platnosti.

3. Řízení zahájené a neskončené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů, s výjimkou řízení o povolení k předání nebo předávání osobních údajů do členského státu Evropské unie nebo státu, pro který zákaz omezování volného pohybu osobních údajů vyplývá z vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas, a kterou je Česká republika vázána, které se zastaví.

4. Správce provádějící zpracování osobních údajů, ke kterému podle dosavadních právních předpisů nebylo zapotřebí registrace, a které ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona registraci podléhá, musí takové zpracování osobních údajů oznámit Úřadu pro ochranu osobních údajů do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti).

1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně jednotlivců v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

1a) o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat č. 108, vyhlášená pod č. 115/2001 Sb.m. s.

3) § 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

4) Například ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění zákona č. 300/2000 Sb., zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

4) Zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

5) Například zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákon č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů.

6) Například zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

7) Například zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

8) Například zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., a zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

9) Například zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 212/1992 Sb., o soustavě daní, ve znění zákona č. 302/1993 Sb.

10) Například zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

10a) Zákon č. 140/1996 Sb., o zpřístupnění svazků vzniklých činnostmi bývalé Státní bezpečnosti, ve znění zákona č. 107/2002 Sb.

11) Například zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

12) Například zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby).

13) Zákon č. 81/1966 Sb., o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích, ve znění pozdějších předpisů.

15) Například zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

15a) Například zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

16) Například zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

- 18) Například zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.
- 19) Například zákon č. 148/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 89/1995 Sb., zákon č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů.
- 20) Například § 167 a 168 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 22) § 13 občanského zákoníku.
- 23) Zákon č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 24) Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- 25) Například § 5c zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 167/1999 Sb., zákona č. 155/2000 Sb. a zákona č. 220/2002 Sb., § 71a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění zákona č. 2/2002 Sb., § 35 odst. 3 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a § 4a odst. 3 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 1/2002 Sb.
- 25a) Článek 8 odst. 6 a článek 26 odst. 3 Směrnice č. 95/46/ES.
- 26) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
- 26a) Zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, ve znění pozdějších předpisů.
- 27) § 12 zákona č. 153/1994 Sb.
- 28) Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 253/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy, některých dalších orgánů a obcí, ve znění pozdějších předpisů.
- 29) Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.
- 30) Zákon č. 451/1991 Sb.
- 31) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.
- 32) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.